

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter vsake po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 30 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez izredne vpošiljave naročnine se ne obračuna. — Za oznanila se plačuje od petdesetpet petdesetkrat po 10 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo le v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst. upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljše pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 35.

Volilna dolžnost.

V odseku za volilno reformo so zdaj na vrsti kritični predlogi, namreč taki, glede katerih vlada z vsem svojim pritiskom ni mogla doseči kompromisa med strankami.

Prvi in morda še najnedolžnejši teh predlogov je izšel iz nemške klerikalne stranke. Poslanec Schlegel je predlagal, naj se zakonito uveljavi volilna dolžnost tako, da se mora volitve udeležiti, kdor ima volilno pravico sičar zapade primerni kazni.

Razlogi, s katerimi se utemeljuje volilna dolžnost, niso nič prav izdatni in tehni in niso nikogar prepričali, vendar je skoro gotovo, da se uvede volilna dolžnost toda le fakultativno.

Utemeljuje se ta predlog s tem, da vsaka pravica nalaga tudi dolžnosti. Splošna in enaka volilna pravica ima namen, vstvariti parlament, ki bo veren izraz volje prebivalstva, a tak parlament je le mogoč, če se udeležijo volitev vsi volilci. Že ta argument ne drži. Državljan ima lahko različne pravice, a če se jih hoče posluževati ali ne, naj bo odvisno od njegove lastne volje. Že iz principa svobode je torej odklanjati zahtevo, naj bo vsak, kdor ima volilno pravico tudi primoran, to pravico izvrševati. Dolžnosti se smejo nalogati le take, ki so neizogibno potrebne v celokupnem interesu, ne pa tudi take, ki za skupnost nimajo pomena in s katerimi se le omejuje osebna svoboda posamičnikov.

Količnik zavedni ljudje se že danes iz lastnega nagiba poslužujejo volilne pravice in agitacija je povsod tako velika, da je udeležba pri volitvah razmeroma ogromna. Samo najbolj indolentni ljudje, ki nimajo prav nobenega smisla za javne zadeve, se odtegujejo volitvam, tem pa očitno tudi nič ni na volilni pravici. Ko bi bili ti ljudje prisiljeni, udeležiti se volitev, bi pač volili, a ne da bi vedeli čemu in zakaj in ne bodo glasovali po svojem prepričanju, ker tega sploh nimajo.

Pravi nagib temu predlogu je, olajšati delo tistim strankam, ki imajo svojo glavno oporo med nevednimi, indolentnimi in politično nezrelimi sloji. To so v prvi vrsti klerikalci vseh narodov in ti tudi zahtevajo volilno dolžnost, vedoč, da znajo sičar kmalu priti v največje stisko. Dunajski krščanski socialci se najbolj zavzemajo za volilno dolžnost, ker njim prede najbolj. Socialni demokrate so na Dunaju dobili veliko moč, dočim je malo meščanstvo, na katero se naslanjajo dunajski krščanski socialci precej indolentno in se več ali manj boji terorizma socialnih demokratov.

Klerikalci bi radi z volilno dolžnostjo ustvarili trdnjave svojih strank. Nezavedna masa, ki se sploh ne briga za javno življenje, naj bo prisiljena voliti in da bo potem volila z duhovščino, zato klerikalcev ni skrb.

Klerikalni predlog o volilni dolžnosti je pač zadel na odpor ali kaže se, da se bo dal ta odpor premagati. Stvar se je izročila posebnemu pododseku, ki je bil včeraj izvoljen, in ki mora svoje poročilo izdelati v nekaterih dneh. Namen je, pomagati si iz zadrege na podoben način, kakor si je svoj čas Baden pomagal glede direktnih volitev. Tedaj, pri uvedbi splošne kurije, se je določilo, da naj bodo volitve v državni zbor direktne v tistih kronovinah, kjer se vrše volitve za deželni zbor direktno. „Lex imperfecta“ bo tudi zdaj tisti mostič čez katerega hoče vlada rešiti svoj načrt volilne reforme in ugoditi klerikalcem. Skoro gotovo je namreč, da se bo sklenilo, naj se uvedba volilne dolžnosti za državni zbor prepusti — deželnim zborom. Nemci se pač nekam kiso drže in to je naravno, saj bi pomenil ta sklep precejšnje razširjenje deželne avtonomije in saj bi se znala iz njega razviti precejšnja nevarnost za nemške stranke n. pr. na Češkem in sčasoma tudi na Dunaju.

Razen nemških klerikalcev se zavzemajo za volilno dolžnost posebno Poljaki, resnega odpora proti njej pa

ni, dasi je avtonomistični značaj tega predloga tak, da centralistiške Nemce hudo peče. Toda ti Nemci so tako zapleteni v odvisnost od vlade, da se ne morejo več ganiti in se bodo vsled tega glede volitve dolžnosti četudi neradi udali.

Državni zbor.

Dunaj, 2. oktobra. V začetku seje je bilo prečitanih več interpelacij in peticij. Posl. Wastian je predložil peticijo radgonskega okrajnega zastopa proti novemu šolskemu in učnemu redu. — Posl. Hofmann-Wellenhof je interpeliral trgovskega ministra zaradi poštinih praktikantov ter zahteval, naj se poštini praktikanti, ki žele leta opravljajo službo uradnikov, imenujejo za prave uradnike v 11. činovnem redu. — Poslanec Einspinner in Resel sta interpelirala zaradi zadnjih nesreč na železnici. — Poslanec Mazzorana in Pitacco sta interpelirala trgovskega ministra zaradi pretečnega štrajka skladiščnih delavcev v Trstu. — Posl. Sylvester je interpeliral zaradi protigrških izgrediv na Bolgarskem, češ, da so pri tem trpeli škodo tudi nekateri avstrijski podaniki. — Justični minister je odgovoril na neko interpelacijo — pok. Žičkarja. — Železniški minister je obširno odgovarjal na interpelacijo zaradi nesreč na južni železnici ter izrekel pri tem znano trpko kritiko o zanikrosti pri južni železnici. — Posl. Hueber je vložil nujni predlog proti najnovejši praksi delavskih zavarovalnic zoper nezgode, ki zahtevajo za razne obrtne pomožne delavce, ki nimajo pri zgradbah skoraj nič opraviti, da morajo biti zavarovani. Po daljši debati je bila nujnost sprejeta, ki naroča vladi, da ukrene potrebno, da so podjetniki dolžni zavarovati le delavce, ki so uposleni pri zgradbah. — Potem se je nadaljevala razprava o novem lekarniškem zakonu; pred prestopom v podrobno debato se je razprava prekinila.

Brambovski minister Schön-aich je zelo obširno odgovarjal na interpelacijo posl. Steinerja zaradi pomnoževanja topništva. Minister je povedal, da se avstrijska artiljerija pomnoži za — 29 polkov, kar bo veljalo malenkost 184 milijonov kron.

Posl. Pitacco je vprašal zaradi izgrediv v Dalmaciji. Pri tem je podtikal Hrvatom, posebno Sokolom, vso krivdo. Posl. Biankini je vsled tega govornika opetovano prekinjal s klici: „To je nesramnost! Laž! Italijani so bili izzivači!“

Končno se je razpredla neka častna zadeva med poslancema On-ciulom in grofom Sternbergom ter se je moral izvoliti grajalni odsek.

Odsek za volilno reformo.

Dunaj, 2. oktobra. V današnji seji je utemeljeval posl. Tollinger včeraj naznanjeni predlog za pluralni volilni sistem. Proti predlogu je govoril posl. Lecher, češ, da predlog zadene volilno reformo v korenine, in ako se sprejme, je volilna reforma sigurno pokopana. Ravno tisti sloji, katerim naj volilna reforma pripomore do političnih pravic bi bili posebno razkačeni, ker bi prišli v trajno manjšino, da bi pač mogli glasovati, a voliti bi skoraj ne mogli. Potem se je izvolil pododsek, ki naj razpravlja o pluralni volilni pravici. Pododsek si je izvolil za načelnika posl. Ivčevića. — Glavni odsek ima sejo jutri dopoldne ter bo nadaljeval razpravo o § 5. Po odseku se sebere pododsek za pluralno volilno pravico.

Deputacija poljskih poslancev v bukovinskem deželnem zboru je prišla danes na Dunaj ter govorila z ministrskim predsednikom in z raznimi člani volilnega odseka. Deputacija bi rada dosegla reasumiranje glede Bukovine tako, da bi dobili Poljaki v Bukovini en mandat. Poljski drž. poslanci bi bili voljni za to dati

Nemcem nov mandat v kateri drug kronovini.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budapešta, 2. oktobra. Socialni demokrati so sklenili, prirejati vsak teden ljudske shode v glavnem mestu in po deželi z zahtevo po splošni volilni pravici. Povodom zopetnega sklicanja državnega zbora prirede socialni demokrati velike demonstracije. — V ministrstvu notranjih zadev izdelujejo baje volilni zakon na podlagi pluralnega volilnega sistema.

Carinski konflikt s Srbijo.

Belgrad, 2. oktobra. Uradno se poroča, da vesti dunajskih časopisov o državnih naročilih srbske vlade niso resnične. Srbska vlada še ni definitivno sklenila naročbo svojih topov pri Schneiderju v Creuzotu. Ravnotako še niso dognana pogajanja zaradi 150 milijonskega posojila. S tem pa tudi odpade trditev o državnih naročbah pri francoskih, nemških, belgijskih in angleških industrijskih podjetjih. — „Pravda“ poroča, da srbska vlada ne misli odgovoriti na avstrijsko-ogrsko noto, temuč pusti kratkoma dalje obstojati sedanje brezpogodbeno stanje.

Položaj v Macedoniji.

Carigrad, 2. oktobra. Vsled pomanjkanja denarja je sklenila macedonska finančna komisija, da zopet vstavi vse tekoče izdatke; razpoložljiv denar bo porabila le za plače orožnikom in policiji.

Sofija, 2. oktobra. Borisu Sarafovu se je posrečilo, da je tajno zapustil Bolgarijo in pobegnil v Macedonijo.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 2. oktobra. Car se vrne s svojo rodbino koncem tega tedna v Petrograd. Car je popolnoma zdrav.

Varšava, 2. oktobra. V seji vojnega sodišča v Ašabadu je neznan mož ustrelil državnega pravd-

LISTEK.

Izprehodi po koroški Sloveniji.

Piše dr. Jos. Cir. Oblak.
(Dalje.)

Taka je perspektiva ob otvoritvi nove proge v bodočnost, — vesela za domoljubne, požrtvovalne narodne delavce, žalostna za narodne — lenuhe...

Toda moj namen ni takoj ob uvodu svojih „izprehodov“ po koroški Sloveniji razmotrivati politično življenje koroških Slovencev, — to storim na izprehodih samih; sprovesti vas hočem najpoprej ob novi progi tja do onega žrela v Podrožici, v katero se z nadepolnim, veliko — pričakujočim srcem in velikim zaupanjem ozira vsak zaveden Slovenec in posebej še, tužni koroški Sloven...

Na novih peronih prenovljenega južnega celovškega kolodvora že kličejo železniški vratarji v blaženi nemščini imena slovenskih postaj v Rožni dolini, češ da odide vsak hip

lukamatija čez tisto ljubko gričevje, na katerem počiva slavno Žihpolje, v Rož... Smuknemo v železniški kupe, in komaj se dobro zavemo, da se peljemo, imamo za seboj zadnje hiše celovškega mesta in št. Ruperta, ki je Celovcu to, kar Ljubljani naša Šiška, a smo tudi že na prvi postaji Vetrinje, na kateri se blesti samonemško ime „Viktring“, — v zasmeh neovrgljivemu dejstvu, da je tod okoli že vse slovensko, dasi ne biva na papirju — po uradni statistiki namreč — tod nobenega Slovenca več. Zidovje razkošnega Vetrinjskega samostana, pomaknjene s svojim divnim parkom k podnožju obratnega brega, ki pomaka že svojo nogo v Vrbsko jezero, in okoli njega prijazno selo vzbudi našo pozornost, — tu je rojstni kraj slavnega Slovenca Tomaža Košata, ki je zapel na nemškem jeziku toliko lepih slovenskih narodnih pesmi, in raznesel njih slavo malodane po celem svetu...

Bele hišice, raztresene po vetrinjskem in celovškem polju, beže pred našimi očmi, zeleni travniki plešejo okoli nas v velikih kolobarjih, — toda „lukamatija“ jame hujše pihati

in počasneje voziti. Vzpenjati se je začel po zmerni strmini, da doseže najnižje, široko gorsko sedlo v dolgem sredogorju Satnice, katero loči Rož od celovške ravnine, segajoč daleč doli tja do vhoda v Podjunsko dolino in gori od Vrbskega jezera po celi njegovi dolžini.

Razgled iz železniškega kupeja pridobiva na mičnosti in razsežnosti, kar se zablisne k nam gori skrajni izhodni del Vrbskega jezera izpod zelenega gričevja, ki ga opasuje na obeh straneh...

Skoro pa nam mine ta mikavni razgled; kajti hlapec je prišel v položno grapo, po kateri piha z zadnjimi močmi na sedlo, na gorsko planoto v gorovju, ki je imenuje Nemec „Satnitz“, okoli Žihpolja. Le kratek čas traja ta vožnja brez razgleda, — nakrat se razsvetli, in pred nami se širijo pestri pašniki in polja, — ljubko obrobjeni s košatimi gozdovi. Na Žihpolju smo. Doli na Žihpoljsko štacijo zre s čisto neznatne, komaj opazne višine slavnja romarska cerkev z razstresenimi hišami v bujnem zelenju. — To je tisti Celovčanom toli priljubljeni in od njih toli opevani

kraj — Maria Rain; in njim na ljubo menda slavnja želez. uprava ni dopustila na štacijo „izzivajočega“ slovenskega imena „Žihpolje“, dočim so drugi napisali vsi dvojezični. Sicer pa tudi ime „Žihpolje“ ni slovenske korenine, ono prihaja od nemškega imena „Seigbichl“, ki se je popolnoma pozabilo; imamo pa še drugo Žihpolje severno od Vrbskega jezera v tamošnjem sredogorju podobnega pokrajinskega značaja.

Dasi v resnici mičen kraj — vendar ne vzbudi v nas prave pozornosti, kajti oko in srce nam veže marveč prelepi pogled, ki se nam je nenadoma odprl na impozantno postavo Visokega Obirja, na divjo razvito Košrto, na značilen masiv Grlovca, straže borovelske, kateri odmigava na drugi strani slavnja, raztegnjena sosedna Žingarica, — v sredi med obema pa je zarezana dolina potoka, prihajajočega izpod slavnega Ljubelja. Tudi del Spodnjega Roža se nam odpre in tuintam zablisne v prod kos srebrnega pasu veličastne Drave. Očarajoč pa je prvi pogled, ki se ti odpre iz železniškega kupeja, ko zavije železnica na breg tik nad Dravo pod

Humperkom, s katerega se nam po kaže malodane ves Rož v vsej svoji krasoti in posebno mično znane Borovlje pod Grlovcem. — Prav tako te iznenadi ta razgled, kakor oni na celovško ravnino, mesto in jezero tistega, ki prvič nenadoma zagleda prihajajoč z vlakom iz Roža čez Žihpoljsko planoto na sever... Ne vem, kateremu bi dal prednost... Vsekakor moram reči, da se že iz železniškega kupeja vidi v tem predelu toliko raznovrstne pokrajinske lepote, da je že sama vožnja velekrasen „planinski izlet“ ne glede na tehnične zanimivosti.

Pod Humperškim gradom, ki kraljuje vrhu brega nad Dravo ter pregleda ves Rož kot njegov značilen znak in čuvaj, se prepeljemo čez široko Dravo po železnem, impozantnem mostu na drugi breg, — v Rožu smo, — na prvi štaciji spodnjerožanski. Svetna vas, turistijska štacija za goro Žingarico (Singerberg), odkoder se odcepi stranska proga v Borovlje — nemškutarske Borovlje s „slovenje“ govorečimi, „marnajočimi“ prebivalci...

(Dalje prih.)

nika. Tudi na predsednika je streljal, a ga ni zadel. Morilca je neki častnik smrtno ranil.

Vstaja na Kubi.

London, 2. oktobra. Pri otvoritvi vseučilišča v Havani je govoril vodja začasne vlade na Kubi, ameriški vojni minister Taft. Rekel je, da je prevzel posredovanje le z namenom, da Kubi pomaga. V imenu Roosevelta sme Kubancem zagotoviti, da njegova začasna vlada namerava le spraviti Kubance zopet na pot prosperanja in napredka. Kubanci bodo še s ponosom kazali na Zedinjene države kot na narod, ki je pripravljen, žrtvovati blagor in kri, da pripravi celemu svetu pota k napredku. — Vseučilišniki so priredili Taftu in Rooseveltu viharne ovacije.

Dopisi.

Iz Kostanjevice. (Za cesto iz Kostanjevice na Hrvaško.) Dolenjska zaostaja v gospodarskem razvoju sploh za drugimi pokrajinami. Oni del, ki se razteza ob Gorjancih od Novoga mesta do Save pa ne le da zaostaja, temuč gre celo rakovo pot. To je naraščajoče središče siromaštva. Prebivalci morajo iskati zaslužka po raznih delih sveta. Domača gruda jih ne hrani več prav. Od nje bežeče delavne moči jo zapuščajo v čimdalje slabšem stanju. Radi pomanjkanja delavnih moči doma, ne bode kmalu več mogoče obdelovati zemljišč s končnim gmoatnim uspehom. Denarne žrtve za vzdrževanje kultur postajajo tam čimdalje bolj neproduktivne. Deterioracija s svojimi vpijočimi znaki je že sedaj sigurnen znak bolnih narodno-gospodarskih razmer, gospodarske paralize. Vzrokov tem razmeram je mnogo, med drugimi eden najvažnejših pomanjkanje zadostnih prometnih sredstev. Da, ako bi imeli železnico! Sedaj vodi pa le državna cesta ob robu te pokrajine iz Zagreba proti Novemu mestu. Samo ena cestna proga pa ne zamore zadostovati potrebam od nje bolj oddaljenih krajev. Mesto Kostanjevice leži nekako v sredi te proge med Novim mestom in Savo. To mesto ima pa še ozadje, ki meri povprek do hrvaške meje kakih 10 km. Tu so najbednejše razmere. Na hrvaški strani vodijo skoraj paralelno z omenjeno državno cesto ob meji izvrstne ceste spajajoč Bregano, Samotar, Jasko, Karlovec, Žumberg i. t. d. S Kranjsko pa nimajo te ceste zveze od Bregane do Metlike. V Kostanjevici spi promet. Pred otvoritvijo dolenske železnice na Novo mesto je bila nekoliko boljše. Železnica pa je posrebovala ves promet med Vidmom, kot bližnjo postajo in Novim mestom. Hrvaški sosedje vpoštevajo zlasti obrt in trgovino v Kostanjevici. Zdi se, da ta dva faktorja nista v bližini njih selišč dovolj razvita, oziroma nemogoča tekmovali. Vse v Kostanjevici nabavljene reči bodisi tudi vozove morajo znositi na plečih čez goro. Da je kaka primerna zveza, bi se gotovo razvil promet še mnogo živahnjeje. Od tega bi ne imela haska le Kostanjevica, temuč cela proga do Krškega. Ne gre se pa samo za zvezo med dvema deželama. V ozadju Kostanjevice so vasi Globočice, Jablanec, Avguštinčec, Črneča vas, Črešnjevec, i. t. d. Te vasi imajo precej

prebivalcev, ki imajo tudi neko pravic do kulturnih sredstev. Kostanjevčani, Poljanci in drugi imajo v tem okolišču mnogo posestev, vinogradov, košenin, zlasti pa gozdov. Obsežnost vseh zemljišč tega okolišča, ki bi imela neposredno korist od ceste iz Kostanjevice na Hrvaško, znaša najmanj kakih 200 km² = 20.000 ha. Koliko prometnih sredstev bi si pripravilo veleposestvo take obsežnosti pod umnim vodstvom. Ne le dobre ceste, celo železnice bi si osnovali. Tu pa niti ceste ni. Za spoznanje pomena dobrih cest, prej ko so zgrajene, treba je nekaj inteligence. Na že zgotovljenih dobrih cestah pride to spoznanje seveda takoj. Kjer je mnogo interesentov, trebalo bi nekatere sloge med njimi, okrenili bi sami potrebno. Inteligenca in sloga sta na redke lastnosti posebno v konkretnem slučaju. Poklicani so torej faktorji, ki imajo odgovornost za gospodarski napredek dežele, naj ti učinijo svojo dolžnost ter ljudstvu oktroirajo korist, katere ono sedaj še ne spozna. Umestnost prometnih sredstev je seveda od krajevnih in časovnih razmer odvisna. V prvi vrsti morajo ta biti upravičena s prometom samim. Tega je tu dovolj. Cesta, ki vodi sedaj v Gorjanec, ki je sicer dobro izpeljana, pa kaj slabo vzdržana ima toliko da celo mnogo več prometa kakor deloma državna cesta. Še časi, ko gre voz za vozom kar po cele dneve. Gotovo gre v teku leta najmanj 10.000 voz po nji. Da je zboljšana in naprej speljana, šlo bi jih gotovo še mnogokrat toliko. Kaj pa vozijo tedaj? Naselbine nad Kostanjevico si morajo voziti potrebno vodo iz doline v breg. Pri slabih cestah toliko bridkeje občutijo pomanjkanje vode. Tamošnji prebivalci si morajo tudi druge potrebe ne iz doline dovažati. Eni in drugi lastniki zemljišč tega okolišča imajo tudi mnogo izvažati: vino, sadje, posebno pa les, apno, kamenje, i. t. d. gre vse po tej cesti. Vsled slabega sedanjega stanja te ceste pokvari se pri taki obsežnosti prometa premnogo orodja, gre premnogo človeške in živalske moči v izgubo. S tem je seveda podražena prevažana roba, otežavljeno tekmovalje v enakih pridelkih s kraji, ki imajo prečnejše razmere. Gospodarsko ali gmoatno stanje tega okolišča trpi radi tega zelo. Gmoatne žrtve za to prepotrebno cesto bi bile po zdajnih proračunih primeroma zelo majhne. Cesta je deloma že sedaj lepo in dobro izpeljana. Treba je le razumno odpeljati vodo, dobrega tlaka in vzdrževanja. Zgradba nove ceste bi stala okoli 50.000 K. Na vsak ha zemljišča pride k večjemu 2 kroni. Koliko večja bi pa bila vrednost zemljišč, kolike koristi zveze z izbornimi cestami sosedne dežele. Da je voda dobro odpeljana bi vzdrževanje bore malo stalo, tem manj, ker se izborna tvarina za nasip nahaja skoz ob cesti, da ni treba nikjer dolgega prevažanja. Hrvaška vlada je neki zelo vnetja za to, sicer za Kranjsko mnogo bolj pomembno zvezo. Kranjski činitelji, ki so poklicani delovati za prosep narodnega gospodarstva, morali bi biti zato bolj vneti. Privoščite nam za sedaj vsaj izpolnitev najskromnejše želje, prepotrebno vožnjo cesto za nekoliko 1000 K, saj cesta ni nikoli odveč. Koliko več tisoč kron gre pa drugod za manj produktivne namene. Za prihodnost pričakujemo še bolj intenzivno zastopanje naših koristi, da dobimo s časom tudi železnico, za katero bi pa bila ta cesta nekaj predpogoja. Gotovo se bodo nekateri proti temu projektu oglašili. Argumentirali bodo menda tako neka-

ko kakor so svoje dni proti brežičkemu mostu. Napram primerno nizkim stroškom se ne izplača, da se protivijo nekateri, ki niso neposredno zainteresirani, ki pa sami mogoče uživajo vse dobroto živega prometa. Oni, ki vidi v vsaki zvezi nevarnosti, bo prepričan kmalu da je strah vola okoli ga pa nič ni. Ramsoden človek mora pa uvideti, da splošne koristi silno nadkrijujejo vsakojake malenkostne navadno izmišljene slabe posledice, da je antagonizem, ki se še danes prečestokrat pojavlja proti večjim podjetjem za splošno korist navadno iz osebnih malenkostnih ozirov prenešen in se navadno zelo maščuje.

Iz Conemaugha v Ameriki. Ker se tudi ameriški Slovenci zanimamo za list „Slov. Narod“, ki nam prinaša na tuje dovolj zanimivih domačih in tujih novosti, sem se namenil, da Vam danes tudi jaz poročam nekoliko o naših razmerah. Tukaj v mestecu Conemaugh pa je nas naseljenih približno 500 Slovencev. Vsi smo skoraj še od doma sosedje, ter poznamo drug drugega. Nekaj se jih ukvarja z delom v premogokopih, drugi delajo po tovarnah, tretji pa iščejo zopet drugo delo, da si tako vsak prisluži svoj vsakdanji kruh: par vrčkov piva in seve kakšen dolarček v pušico za stare dni. Da nam pa ob nedeljah ni predolgočasno, zato skrbni naše tukajšno slov. pevsko društvo z imenom „Bled“, ki tako lepo napreduje, da sme brez bojazni stopiti s polnim uspehom pred tuje občinstvo. Kako mi loje je slišati na tujem glasove slovenskih pesmi, znano je le tistemu, ki je že živel med tujimi narodi. Kdor ima le kolikšni občutka do petja, mora biti do srca ganjen, ako sliši v daljni Ameriki mile in krasne slovenske pesmi. Pri tem pa tudi pokažemo, da nočemo zaostajati za drugimi narodi, pač pa v slogi čim najbolj napredovati. Na vseh točkah se borimo za naš narod, in skušamo kolikor je nam mogoče, vas onkraj oceana posnemati v napredku, le to nam je žal, da ne moremo prihiteti na pomoč onim našim slovenskim bratom, ki so bili pred nedavnim časom na Štajerskem in Koroskem prodani od že po vseh časopisih razvpitega Šustersiča. Kako radi bi pomagali onim našim slovenskim bratom, ki se bore za pravico! Vsi smo sinovi ene slovenske matere, vsi snovi ene slovenske zemlje, in vendar moramo tužno molčati in mirno trpeti, da se dela vnebovpijoča krivica našim bratom. Toda prišel bo čas, ko bodo tudi nam Slovence zasini lepí dnevi, ko bodo tudi nam dana pravica. — Naj še omenim, da imamo tukaj tudi podporno društvo, ki šteje že nad 150 članov. To društvo posluje popolnoma slovensko in so vsi njegovi člani Slovenci. Plača 1000 dolarjev smrtne podpore in 6 dolarjev na teden bolniške podpore. Napravilo si je svoj lastni slovenski dom, ki nas stane do 2050 dolarjev. Dvorano smo zgradili leta 1904. Rabimo jo za društvene seje, veselice, svatbe itd. Društvo je zelo koristno za nas, osobito redi tega, ker je do cela v slovenskih rokah in ker se podpore razdeljujejo nepristransko in pravično. Američanom seve to ni po volji, ker ne pustimo nikogar blizu. Mi pa pravimo: Slovenski rojaki so ustanovili to društvo, mi ga vzdržujemo, mi moramo biti v njem tudi gospodarji. Mislimo pa tudi na bodočnost. Slovenski dom naj ostane vedno zbirališče Slovencev in ognjišče narodne misli. — Sedaj se mi je še spomniti onih naših rojakov, ki so legli daleč od doma v grob. Pred

dlje časa je ubilo rojaka Jos. Pušlarja, doma iz Podsmreke pri Višnjigori, danes. 6. septembra pa je preminil po kratki mučni bolezni Anton Tomc, doma iz Loža na Notranjskem. Oba sta bila člana podpornih društev in bodo dobili sorodniki v stari domovini brez dvoma lepe podpore od naših vrlih slov. društev. Bodi jim tuja zemljica lahka! Končno pozdravljam čitatelje „Slov. Naroda“ onkraj oceana, tebi, naš preljubljeni list pa želimo, da bi se razširil tudi po širni Ameriki, da tako zbudiš speče do prave zavesti.

Ivan P. Višnjegorski.

Mojstrska bolniška blagajna.

Ustanovni občni zbor mojstrske bolniške blagajne deželne zveze kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani se je vršil v četrtek, dne 27. septembra t. l. v hotelu „Ilirija“.

Z ustanovitvijo bolniške blagajne se je ustreglo želji in potrebi obrtnikov zlasti obrtnikov na deželi, ki dosedaj faktično niso imeli prilike se zavarovati za slučaj bolezni in ki so v slučaju bolezni ravno tako potrebni podpore kot v Ljubljani stanujoči.

Ni potreba z mnogimi besedami navajati, kako je pri sedanjih razmerah obrtnemu stanu nujno potrebno biti za slučaj bolezni zavarovan, kakor je že dolžnost vsakega obrtnika, da je preskrbljen za se in za svojo družino s tem, da v slučaju bolezni dobiva bolniško podporo.

Znano je dovolj žalostnih slučajev, da je uničila dolgotrajna bolezen že marsikaterega obrtnika in spravila njegovo družino v največjo bedo.

Znano je pa tudi dovolj slučajev, da je veliko obrtnikov mnenja: Kaj mi koristi bolniška blagajna? Plačevati moram redno mesečno prispevke, in če obolim, je pa podpora le tako majhna, da mi nič ne izda. To mnenje je pa popolnoma napačno. To si človek lahko predstavlja takrat, ko je zdrav in lahko dela, da si za vsakdanje potrebe zasluži. Ali v slučaju dolgotrajne bolezni, ko obrtnik ne more poprijeti za svoje orodje, ne more nadzirati niti svojih pomočnikov, je čisto gotovo, da se zaslužek začne krčiti in stroški pa naraščati. Zadnji prihranjeni denar je že pošel za zdravnika in zdravila. Potrebne se boljše hrano, treba je iti po nasvetu zdravnika v toplice ali če se hoče zdravje pridobiti izpremeniti zrak itd. A kaj potem, če ni vinarja pri hiši. Hišno gospodarstvo, vzgoja otrok in drugi razni stroški so pa le kot poprejek, ko je skrben obrtnik, so prog in oče vzdrževal s svojim delom celo družino in gospodarstvo.

Priznati mora tukaj vsak obrtnik, da v takem slučaju dobro pride vsaka podpora in če je še tako majhna.

Z ozirom na to si dovoljujemo opozoriti vse samostojne obrtnike na Kranjskem na ljudomilo napravo bolniške blagajne in priporočati vse te k pristopu ter v naslednjem podati nekaj odlomkov predpisov bolniške blagajne.

Člani blagajne so redni in prostovoljni.

Redni člani so vsi tisti obrtniki, ki pripadajo h kaki obrtni zadrugi, za katere je ta pri svojem občnem zboru storila sklep, da z vsemi svojimi člani obligatorično pristopi k bolniški blagajni. Tak sklep mora potrditi obrtna oblast. Vendar sme določena zadruga posamezne zadržne

člane oprostiti zavarovalne dolžnosti. 1. če so prestopili 60. leto življenja in 2. če so že zavarovani pri kaki drugi bolniški blagajni.

Prostovoljni člani so tisti obrtniki, ki ne pripadajo k nobeni obrtni zadrugi ali pa če ni storila sklepa, da obligatorično pristopi k blagajni. Kot prostovoljni člani smejo tudi pristopiti k blagajni rodbinski člani samostojnih obrtnikov, če so zdravi in za delo sposobni, če so že dopolnili 18. leto svojega življenja in niso prestopili 60. leta.

Prostovoljni člani se morajo pri zglastvi izkazati z zdravniškim izprijemalom.

Sprejemnina (vpisnina) članov znaša enkrat za vselej dve kroni, potem vsako leto, in sicer prvokrat z vpisnino vred, pozneje najkasneje v teku prvega četrtletja prispevek za upravne stroške, ki znaša za leto 1906. 1 K. Za članovno knjigo je plačati 20 h.

Član, ki oboli, dobiva bolniško podporo po naslednjih treh razredih: v I. razredu po 1 K 50 h, v II. razredu 2 K in v III. razredu po 3 K na dan.

Če član umrje, se izplača njegovim svojcem pogrebščina, ki znaša v I. razredu 50 K, v II. razredu 75 K in v III. razredu 100 K.

V pokrivanju teh blagajničnih izplačil morajo člani vnaprej plačevati prispevke, ki znašajo na mesec za I. razred 1 K, za II. razred 1 K 40 h in za III. razred 2 K.

Vsak član si sme prostovoljno izvoliti kateregakoli zgoraj navedenih razredov ter ga mora pri vstopu k blagajnici naznaniti načelstvu.

Do bolniške podpore imajo člani pravico šele z dospelim rokom četrtega mesečnega prispevka, če pa član oboli vsled nezgode, se mu mora plačevati podpora že pred tem rokom.

Bolniška podpora se plačuje od prvega dne, ko oboli član, vendar le tedaj, če traja bolezen dalje nego tri dni in če vsled nje ne more bolni član opravljati svojega poklica ali obrta.

Bolniška podpora se plačuje, dokler traja bolezen, vendar najdalje 13 tednov po začetku dela in nadalje 13 tednov polovična.

Članice dobivajo ob porodu po pravih določeno bolniško podporo za 9 dni.

Članice, ki niso zavezane pristopiti, imajo šele po preteku enoletnega članstva pravico do te podpore. Za vse bolezni, ki nastanejo vsled poroda, se ne dovoljuje nikakršna podpora.

Članom, ki niso plačali šest mesecev prispevkov, gre zopet bolniška podpora šele po šestih mesecih od tistega dne, ko so plačali zaostanke.

Člani, ki so zavezani pristopiti, pa od njih ni moč iztirjati prispevkov, izgube vso pravico do bolniške podpore.

Članu, ki oboli, je dano na voljo, da si izbere zdravnika in si priskrbi zdravil in lečilnih pripomočkov, ter mora sam plačati zdravnika, zdravila in lečilne pripomočke.

Član, ki oboli ima to takoj naznaniti načelstvu bolniške blagajne.

Bolniška podpora se ne plačuje, če si je član dokazano nalašč nakopal bolezen ali s pretepom ali s pijanostjo, čn ga ne zdravi zdravnik, če ni svojo bolezen naznačil načelstvu, potem če se bolni član zaloti pri opravljanju ali pri delu, če biva zunaj hiše ali če se nahaja zunaj ob-

Dalje v prilogi.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dajce.)

XVII.

Sredi kamniškega hribovja je stal močni in ponosni grad Kolovec. Sezidan na precej visokem hribu in obdan na okoli od gostih temnih lesov, je kljubovalno kipel proti nebu. Vsled svoje oddaljenosti in lege še ni bil nikdar zavzet od sovražnikov, dasi je bil dostikrat oblegan. Vedno je s stolpa tega gradu vihrala samo zastava kolovškega rodu, ki se je bil od malih začetkov povzpela do velike moči in veljave.

Ko je bila vojna s Kamnikom končana, ko so bili podvrženi še tisti plemiči, ki so se tudi po zmagi pri Črnelu upali nadaljevati boj, se je Nikolaj Kolovski na prigovarjanje Kristofa Zlatopoljca odločil, da priredi na svojem rodnem kraju, kjer se je sicer s svojo rodovino le malokdaj mudil, veliko slavlje. Pokazati je hotel s tem slavljem ne samo svojo veliko moč, ne samo svoje bogastvo, nego tudi svojo spravljivost in svojo miroljubnost. V proslavo končane vojne in nastalega miru je priredil

to slovesnost in povabil je nanjo vse velikaše in plemiče mejne grofije Kranjske.

Nekaj dni pred Božičem so se začeli zbirati gostje. Prihajali so od vseh strani klanjat se novi zvezdi. Vseh je bitel pridobiti si naklonjenost novega velikaša, ki je v kratkem času potisnil na stran vse svoje tekmece, ki si je pridobil posebno naklonjenost rimskonemškega cesarja in oglejskega patrijarha, ker je podvrgel svobodna mesta in kljubovalne plemiče ter smel pričakovati, da postane deležen še največjih časti in dostojanstev.

Naval gostov je bil tako velik, da je moral Nikolaj Kolovski dati napraviti okrog gradu vse polno lesenih koč, ker ni imel za došlece drugih prostorov. Za temi, skrbno stezanimi in s kožami obitimi kočami so stali hlevi za konje in bivališča za služinčad.

Na gradu je zavladovalo tako veselo življenje kakor še nikdar. Prvi dnevi so bili posvečeni lovu in od zore do mraka so se v temnem gozdu oglašali lovski rogov in so gonjačtlačani prinašali v grad silne množine ubite divjačine. Seveda so lovom sledile bogate pojedine z običajnim po-

pivanjem, ki je vedno trajalo toliko časa, dokler niso pivci omagali.

Ko so bili gostje zbrani, so prišle na vrsto viteške igre vsake vrste in Marija Saloma je razdeljevala zmagovalcem nagrade. Njena mati, Katarina Kolovška, ji je rada prepuščala prvo mesto in se je le veselila sreče in zadovoljnosti svoje hčere, saj je bila sama srečna, da se je mogla neovirano posvečevati ljubljenuemu Bertoni.

Te igre je zaključilo tekmovalje pevcev in pesnikov, ki so bili prišli ne le iz Ljubljane, nego celo iz Ogleja, ker je bila zmagovalcu poleg venca obljubljena posebna nagrada sto zlatov.

Velika grajska dvorana je bila za to tekmovalje posebno prirejena. Ob zidu je bil postavljen prestol in na tem prestolu je kraljevala Marija Saloma, njej ob vnožju pa je ležala pozlačena krona in pevski grb, na kateri je bila našita nagrada sto zlatov.

„Kaj je prava ljubezen“ — to je bila naloga, ki jo je dala Marija Saloma tekmovalcem in ki so jo ti reševali, kakor je pač kateri znal, ne da bi bil napravil kak poseben vtisk. Marija Saloma je bila v precejšnji

stiski, komu naj prizna prvenstvo in izroči krono in nagrado. Omahovala je in premišljevala ter se ozirala po Kristofu, kaj da naj stori, ko se je približala Manfreda, kakor vedno v moški obleki in prosila dovoljenja, da se tudi ona udeleži tekmovalja.

„Dobro, dobro,“ je vzkliknila Marija Saloma. „Zapoj nam, lepi dečko svojo pesem o ljubezni, zakaj meni se zli, da ve le mlado in mehko srce, kaj da je prava ljubezen.“

Kristof Zlatopoljec je slutil, da namerava Manfreda nekaj posebnega. Srepo ji je pogledal v oči, a Manfreda je vzdržala neustrašeno ta ostri pogled in potem vzela harpo ter sedla na stolček Mariji Salomi pod nogami. Lahko so preleteli njeni prsti čez strune in ne čakaje, da bi nastala tihota, je začela peti.

Že pri prvih verzih je vse občinstvo začelo zadrževati sapo, kajti spoznalo je, da poje Manfreda o Kristofu Zlatopoljcu.

V pesmi je bilo povedano, da je hraber plemič iz mejne grofije Kranjske prišel v sveto deželo, kjer si je pridobil ogromnega bogastva. Ko se je vračal domov, je vihar zanesel njegovo ladjo na breg otoka, kjer je vladal kristjanom sovražen kralj. Ta

se je polastil kranjskega viteza in ga vrgel v ječo. Kraljeva hči pa je videla viteza in njeno srce je prevzela neskončna ljubezen do lepega in hrabrega tujca. Vsak dan je morala iznova prositi očeta, da je tujcu zopet za en dan podaljšal življenje. Končno se ji je posrečilo rešiti ljubljenu vitezu življenje in imetje. Zbežala je z njim. A žrtvovati je morala svoji ljubezni lastnega očeta. Rešila je kranjskega plemiča le, ker je odbila bogatega in mogočnega snubca, ki je vsled tega začel proti njenemu očetu vojno. Premagal je kralja in ko je kralj umiraje klical svojo hčer, je ta hitela rešit ljubimca. Ko sta bila na varnem, je kranjski vitez pokleknil pred kraljevo hčerjo in ji prisegel, da postane njegova žena. In kraljeva hči mu je verjela in ni ji bilo žal, da mu je žrtvovala očeta in domovino, čast in nedolžnost.“

Vsi poslušalci so si bili zdaj popolnoma svesti, da poje Manfreda ne le o Kristofu Zlatopoljcu, nego tudi o sebi sami. Vsi so se stisnili bliže, vsi so so čudili, da že prej niso spoznali, da je ta lepi paž ženska, in so z napeto pozornostjo poslušali drugi del pesmi. (Dajce prih.)

čin, v kateri domuje in ima svoje obrtolišče.

Blagajnično načelstvo je upravičeno, vsak čas nadzorovati svoje člane po svojih v to postavljenih osebah in članom, ki so si s simulacijo prizivajali podporo, naložiti plačevanje dvojnih zavarovalnih prispevkov za toliko časa, dokler se ne poravnava blagajnični storjena škoda.

Da bo pa bolniški blagajni mogče uspešno delovati in svojim članom v resnici koristiti in si pridobiti zadostno število članov, je odvisno v prvi vrsti od obrtnih zadrug.

Dolžnost načelstva obrtnih zadrug je torej, da opozore svoje člane na važnost in potrebo bolniške blagajne in da jih pridobijo od tega, da se sklene obligatorični pristop k blagajni.

Vsled tega apeliramo na vsakega posameznega samostojnega obrtnika na Kranjskem, da s svojim pristopom k bolniški blagajni pripomore, da se ta ljudomila naprava, ki je velevažnega pomena za vsakega samostojnega obrtnika in za ves obrtni stan, čimprej uresniči in služi svojemu namenu. V slogi je moč in čimvečje bo število obrtnikov pri bolniški blagajni, tem lažji bo njen obstanek.

Opozoriti moramo le še zadržno načelstvo, da se pri sklepu za pristop k bolniški blagajni točno ravna po zadržnih pravilih in da sklep za odobritev naznanijo pristojni obrtni oblasti ter da za vsakih 20 zadržnih članov izvolijo enega zastopnika k običnemu zboru.

Bolniška blagajna je začela svoje poslovanje s 1. oktobrom.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 2. oktobra.

Predsedoval je župan Ivan Hribar. Za overovalca zapisnika je naprosil občinska svetnika Šubica in pl. Trnkoczyja.

Naznanila.

Ministrstvo notranjih zadev je poslalo najvišjo zahvalo za čestitko k cesarjevemu rojstnemu dnevu.

Nadalje je govoril župan posmrtnico med počitnicami umrlega Antona Luckmannu in Janu Legu. Prvi, dasi ni pripadal naši stranki, zanimal se je vedno živo za Ljubljano ter se je kot nepristranski opazovalec opetovano izrazil prav pohvalno o razvoju mesta. Tudi v oporoki se je spomnil ljubljanskih revežev ter jim zapustil 2000 K. — Kaj je bil Slovencem Jan Legu, ni treba praviti. Pridobil si je toliko zaslug za češko-slovensko vzajemnost in za slovenski narod posebej, da ga je občinski svet imenoval ob priliki njegove 70letnice za častnega člana ljubljanskega. V imenu mestne občine je dal župan položiti na krsto venec ter naprosil nadinženirja Tomšiča, da je zastopal Ljubljano pri pogrebu. V znak sožalja se je občinski svet za vsakega pokojnika posebej vzdignil s sedežev. Županove odredbe glede venca je občinski svet odobril.

Potem se je župan spominjal vesokolskega zletanja v Zagrebu, pri katerem je zastopal Ljubljano župan z občinskima svetnikoma Lenčotom in pl. Trnkoczyjem. Povsod je bila deputacija zelo ljubeznivo sprejeta ter je udeležba mnogo pripomogla k utrjevanju vezi med slovenskimi brati. Predčital je pismo „Zavezave hrvatskih sokolskih društev“, ki se z zvišenimi besedami zahvaljuje za udeležbo v svojem in v imenu celokupnega hrvatskega naroda. V imenu mestne občine je deputacija zagrebškemu Sokolu izročila srebrni lavorjev venec, kar se je z odobravanjem vzelo na znanje.

Pred sejo je bila pri županu deputacija socialno-demokratske stranke, ki mu je izročila resolucijo, ki je bila sprejeta na shodu pri Hafnerju glede splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice za ljubljanski občinski zastop. Župan je deputaciji odgovoril, da je odsek že začel razpravljati o njegovem načrtu za spremembo občinskega reda in občinskega volilnega reda, tako da bo načrt mogel priti že v doglednem času pred plenem. V tem načrtu bo za stranko socialnih demokratov celo boljše skrbjeno, kakor zahteva njihova resolucija, ki bi se mogla uresničiti le po spremembi osnovnega državnega zakonika. Po magistratnem načrtu pa bodo lahko že pri bodočih volitvah dobili šest zastopnikov v občinskem svetu.

Hvaležno se je vzelo na znanje, da je podjetje „Royal Vio“ privedlo zadnjo predstavo v korist mestnim ubogim, katera predstava je donesla ubožnemu zakladu 809 K.

Nekateri trnovski in šentjakovski župljani so nasvetovali županu, naj se obrne občinski svet na kranjsko hranilnico, ki bo dala brezobrestno posojilo za napravo novega mostu na Opekarsko cesto. Prošnja se je res vložila, a hranilnica jo je odklonila.

Deželna vlada je svoječasno proti volji občinskega sveta dovolila, da se sme v novi brambovski vojašnici napraviti takozvani marodni paviljon. Sedaj je ministrstvo za notranje zadeve razveljavilo dovoljenje deželne vlade.

Na mesto v Maribor premeščene obd. svetnika Kejžarja, ki še obdrži svoj mandat, se je v personalni in pravni odsek izvolil obd. svetnik Mayer.

Stavbne in vodovodne zadeve.

Prošnji Marije Čelesnikove, naj se z njenega posestva na Opekarski cesti izbriše vknjižena služnost kopanja ilovice, se je ugodilo. (Poročevalec obd. svetnik Svetek).

Prošnji posestnika P. Lassnika, da se mu dovoli spremeniti regulacno črto pri njegovem posestvu ob cesti na Rožnik, se je v glavnem ugodilo pod pogojem, da prepusti brezplačno mestni občini za regulacijo potrebni svet. (Poročevalec občinski svetnik Hanuš).

Prizivu posestniku J. Andreta proti odloku mestnega magistrata zaradi naprave hodnika pred njegovo vilo v Knafovih ulicah, oziroma Levstikovih ulicah se je ugodilo v toliko, da sme ob Levstikovih ulicah napraviti le 1½ m širok hodnik, a v Knafovih ulicah mora napraviti predpisani hodnik. (Poročevalec obd. svetnik Šubica).

Priziv Eme Zeschkove proti odloku mestnega magistrata glede naprave oken v požarnem zidu njene hiše na Rimski cesti (nekad Reherjeve) se je odklonil. (Poročevalec obd. svetnik Hanuš).

Dimnikarska dela v mestnih hišah in vojašnicah so se za prihodnja tri leta zopet oddala pod sedanjimi pogoji dimnikarskima mojstroma Lud. Stricljaju in Vrhovcu. (Poročevalec obd. svetnik Šubica).

Prošnji stavbnika Faleschinija za odobrenje parcellarne izpremembe pri njegovih parcelah ob Elizabetni cesti (Poljansko predmestje) se je ugodilo. (Poročevalec obd. svet. Hanuš).

Prošnji upravitelja hiše na Turjaškem trgu št. 8 za odpis pristojbine za večjo porabo vode, ker je bila cev počena, se ni ugodilo. (Poročevalec obd. svetnik Grošelj).

Ker se na Karolinski zemlji pojavlja zadnje čase legar vsled slabe pitne vode, se je sklenilo, da se podaljša vodovodna cev od mitnice na Dolenjski cesti do izhanskega mostu ter senapleje vodovod deloma v hiše, deloma pa se napravijo javni vodnjaki. Stroški so proračunjeni na 6500 K. (Poročevalec obd. svetnik Šubica).

Ne podaljša se pa vodovod do Galjevice pod Rakovnikom, ker so Salezijanci pripravili k stroškom 5400 K prispevati le 900 K. Mestna občina pa ne more niti stranki na ljubo prevzeti tolikoga bremena, ker je to vendar le stvar stranke same. (Poročevalec obd. svetnik Šubica).

Prošnji hišnih posestnikov ob Kopaliških ulicah glede položitve vodovodnih cevi se ugoditi se dovoli v ta namen 4620 K kredita. (Poročevalec obd. svetnik Grošelj).

Drugi prizivi.

„Zadruga ljubljanskih izvoščkov“ se je pritožila proti odredbi mestnega magistrata, da mora tudi pri ponočnih vlakih postavljati vozove pred južnim kolodvorom. Priziv se je zavrnil ter se zadrugi naročilo, da mora od 1½/2. ponoči imeti na kolodvoru po devet voz, pri vsakem drugem vlaku ponoči po tri vozove, podnevi pa po 8 voz. (Poročevalec obd. svetnik Dr. Oražen).

Za zabavo v suhoparni seji je poskrbela dvajsetorica ljubljanskih gostilničarjev s svojim prizivom proti odredbi mestnega magistrata, da smejo avtomati svirati v gostilnah le do 10. ure zvečer. Priziv pravi, da velja avtomat več kot tamburica ali harmonika, nekateri celo do 2500 K, in gostilničarji morajo gledati, da jim muzikalični gostje namečejo čimveč krajcarjev v nje, za kar pa je čas do 10. ure prekratek. Tudi ni mogče sviranje ustaviti, kakor bi strei počil, ker bi še vedno kdo iz nagajivosti ali škodaželjnosti tudi po 10. uri vrzel kak krajcar v avtomat, da bi imel potem magistrat „fajn“ dobiček. Treba bi bilo ob 10. postaviti stražo pred avtomat. V Ljubljani je mnogo drugega, kar dela še večji špektakel, kakor taki nedolžni avtomati. Vsak človek ne more obiskovati koncertov, zato si pri kozarcu vina za par krajcarjev privoščijo — muzikalični užitek. — Magistrat pravi na ta priziv, da je tak avtomat za sosedo peklenska muka; niti na klavirju se ne sme po 10. uri pri odprtem oknu igrati. Priziv se je odklonil. (Poročevalec podžupan dr. vitez Bleiweis).

Delovanje „Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva“ v L. četrtletju 1906.

Isti poročevalec. Društvo je posredovalo pri 6 požarih, imelo je razne vaje in inspekcije, predrugačilo pravila ter izdalo „Redovne vaje“. Poročilo se je vzelo odobrnje na znanje.

Šolske zadeve.

O porabi dotacij na mestnih šolah v šolskem letu 1905/6. je poročal skupno obd. svetnik Dimnik. Vse dotacije so znašale 5304 K. Ražuni, ki jih je pregledalo mestno knjigovodstvo, so se odobrili.

Pomožna otroška vrtarica Ana Gorupova se je z ozirom na njeno izbornu kvalifikacijo v petletnem službovanju nastavila definitivno z letno plačo 800 K in dvema petletnicama po 80 K.

Ustanova pokojne cesarice Elizabete za obiskovalke višje ženske obrtne šole se je podelila v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. oktobra.

— Zaupnica lepemu klubu.

Iz verodostojnega vira se nam poroča sledeče: Najzadnejše, a gotovo najsmesnejše sredstvo je, ako kdo, ki je zaupanja potreben kakor berač kruha, sam sebi to zaupanje izreče. V takem tužnem položaju se je nahajal Šusteršičev klub, sedaj ko na Slovenskem že vsak otrok ve, da ti čudni politiki v volinem odseku vsaj kar se tiče obmejnih Slovencev, niso storili svoje dolžnosti. Narodnostno svojo dolžnost so zanemarjali čez vse mere, spali so, dremali so, kimali so, zategadelj jih slavlja slovenski narod. In to po vsi pravici! In zategadelj so potrebovali kapljice zaupanja, kakor tisti svetopisemski debeluhar, ki je tičal sredi peklenskega ognja, ter molil svoj zasušeni jezik iz svojih zasušeni ust, da bi padla odkod na njega kaka hladilna kapljica. Pa Šusteršič si je vedel pomagati. Brez zaupanja ni mogel živeti, in šel je tja, kjer seta roba najceneje kupi. Za mešetarja pa si je vzel tolstega Šukljeta, katerega je ravnokar najela vlada, da je prevzel referat o podražavljenju severne železnice, odločno z namenom, da bo pomagal polniti vreče severnoželezniškim židom. Taki referati so dobra stvar in zategadelj je katoliški dvorni svetnik prav dobre volje. Naravno, da je njegova bistra glavica takoj staknila studenček, iz katerega naj bi pricurljalo nekaj, oh! tako zaželenega zaupanja. S Šusteršičem sta torej zbobnala k slovesni seji celi lepi klub. In prvi je izpregovoril Šuklje, ter iz globočine svoje katoliške duše predlagal, da naj se z ozirom na obmejne Slovence, izreče dr. Šusteršiču popolno zaupanje. Pomislite, Šuklje sam je to predlagal, mož, ki je bil dosedaj v lepem klubu, kar se zaupanja tiče, nasproti dr. Šusteršiču pravi skopuh! Ali v tem kritičnem času se je premagal, in predlagal je zaupanje. No, pa v lepem klubu še vendar sede možje, ki so občutili neskončno smešnost predloga, kojega je stavil graščak s Kamna. Dvorni svetnik Ploj je odločno ugovarjal, opozarjal na to, da zaupanje, ki si ga klub sam sebi izreče, nima nikake veljave, da se klub z njim le osmeši, in da bi, ako se sprejme Šukljetov predlog, po nepotrebnem se razburjali Slovenci na Spodnjem Štajerskem, na Koroškem in drugod! Predlagal je, da naj se glasovanje o Šukljetovi zaupnici odloži za toliko časa, dokler se ne izkaže, ako se v volilnem odseku morda vendar le ne da še kaj doseči za nesrečne naše koroške brate. Nič ni pomagalo: lepi klub je hotel imeti svoje zaupanje. Ploja so preglasovali in Šusteršič je vtaknil v žep novo kovano, lepo svetlo zaupanje — lepega kluba. Malo ga pri tem, se ve, peče, da mu niti lepi klub ni hotel izreči soglasnega zaupanja. To je vsekako malér, ki žge v dušo! Za bodoče bi Šusteršiču svetovali, da naj, da ga tak malér več ne sreča, svojo srečo poskusi z drugim, še bolj preprostim sredstvom! Naj vrže obrabljene Šukljeta v kot med staro šaro, pa naj kar sam dekretira: dr. Šusteršič izreka dr. Šusteršiču popolno neskaljeno zaupanje. Pri tem bo užival tudi to korist, da se mu bode taka zaupnica vselej soglasno izrekla, kar pri zadnji zaupnici lepega kluba ni bilo. Probata est!

— „Zastopniki delavskega stana, možje iz ljudstva“ so po „Slovenčevih“ trditvi zborovali v petek v Ljubljani. Ti možje iz ljudstva, zastopniki delavskega stanu so bili

Štefe, dr. Lampe, Gostinčar in njih najožji prijatelji, kakor se vidi, res sami možje, ki radi delavski stan zastopajo, dasi nikdar v svojem življenju niso nič delali.

— **Politično društvo „Vodnik“**, v štih sklicuje na nedeljo dne 6. t. m. ob 2. uri popoldne javen ljudski shod v sokolsko telovadnico z dnevnim redom: Šišenska občina in šulferajnska šola. Vabijo se posebno posestniki in matere, da se shoda v obilem številu vdeležijo, ker so ti pravzaprav najbolj zainteresirani. — Pri političnem društvu „Vodnik“ sestavil se je poseben odsek obstoječ iz gg. Fr. Jančigaja, R. Boltauzerja in Fr. Drenika st., kateri si je postavil za nalogo svojim članom sestavljati brezplačne vloge na oblastva ali tudi na privatne osebe in jim sploh iti z vsemi potrebnimi sveti na roko v zadevah, v katerih se sami navedo pomagati. Poslovati začne že prihodnjo nedeljo dne 6. t. m. in sicer bo posloval vsako nedeljo od 10. do 11. ure popoldne v čitalniški sobi. Politično društvo „Vodnik“ je v to glasom § 9. a društvenih pravil opravičeno in smatra kot sveto dolžnost vršiti socialno misijo med Šišenčani.

— **Iz finančne službe.** Konceptna praktikanta pr. Artur Petener in Artur Vezil sta imenovana za finančna koncipista v X. čin. razredu v področju fin. ravnateljstva za Primorsko.

— **Premeščen** je finančni tajnik dr. Janko Ponebšek iz Črnomlja v Ljubljano. Na njegovo mesto pride fin. komisar dr. Robert Kermavner iz Ljubljane.

— **Učiteljske vesti.** Litijski okrajni šolski svet je imenoval suplentinjo na šoli v Toplicah pri Zagorju Pavlo Šusteršič za provizorično učiteljico.

— **Učiteljske spremembe na Štajerskem.** Nadučitelj je postal na dvorazrednici v Volčji vesi pri Ljutomeru Fran Cvetko, dosedaj učitelj pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Z njim je premeščena tudi njegova soproga učiteljica Alojzija Cvetko, roj. Freisensfeld. Nadalje so postali nadučitelji Lovro Serajnik v Prihovi, Pavel Flere iz Makol pri Sv. Štefanu pri Šmarju, na deški šoli v Hrastniku Ivan Sorčan, v Kljunah pa Emanuel Podobnik iz Gomilice. Za učitelja-vodjo v Razbor pri Slov. Gradcu pride Avg. Cajnko, dosedaj vodja v Žušemu. Stalni učitelji, oziroma učiteljice so postali v Negovi suplentinja Ana Vaupotič, v St. Lenartu pri Ormožu Ladislava Lavrič, v Petrovčah začasno vpo-kojeni učitelj Jos. Krajnc iz Šmartna na Paki, v St. Vidu pri Ponikvi dosedanji suplent Fr. Pogačnik, na Vidmu Rud. Arnšek iz Bizelj-skega, v Globokem pomož. učitelj Avg. Tomič iz Ljubljane, na deški šoli v Hrastniku stalni učitelj Jakob Rainer, Fran Lebar in Ig. Kaf-fou, na dekliški šoli v Hrastniku stalni učiteljici Leticija Kobale, roj. Ahčin in Albina Papp, roj. Thienel, na nemški šoli v Laškem Aleks. Permoser iz Gor. stajerske. Za okrajnega pomožnega učitelja v Celju je imenovan nadučitelj iz Hoč Jos. Leskovar. Službi menjati se je dovolilo učiteljicama Mariji Valenčak v St. Vidu pri Grobelnem in Ani Wutt v Slivnici. Možitev se je dovolila učiteljici Felicit Mach v Šmarju pri Jelšah z ondotnim učiteljem Henrikom Šumrom. V stalni pokoj sta šla nadučitelj v St. Janžu pri Spod. Dravogradu Sim. Sra-botnik in učitelj ptujske okoliške šole Drag. Zupančič.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** V četrtek, dne 4. t. m. se vrši v proslavo godu Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. slavnostna operna predstava. Uprizorita se operi „Glumači“ in „Cavalleria rusticana“. — V soboto, dne 6. t. m. je prva dramska predstava ter se uprizeri kot noviteta Gabrijela D'Annunzia žalogra „Gi-tonconda“. — Prva operna noviteta, Bizetovi „Biseri“, pride na oder dne 12. t. m., ker je že splošno septembra naročeni orkestralni material došel iz Pariza šele 2. t. m.

— **Slovensko gledališče.** Snoči se je otvorila sezona slovenskega gledališča z dvema, našemu občinstvu

že znanima operama; peli so se R. Leoncavallovi „Glumači“, opera v dveh dejanjih s prologom in P. Mascagni: „Cavalleria rusticana“, opera v enem dejanju. Začetek sezone je bil, smelo trdimo, prav dober in z veseljem priznamo, da so se odlikovali vsi solisti in da je tudi zbor zaslužil popolno priznanje občinstva. Videlo se je, da se je prav vsak član potrudil po svoji najboljši moči ter s tem pripomogel do tako sijajnega opernega večera, kakor ga morda slovenska opera še ni imela. Snočnja predstava nas navdaja z upravičenim navdušenjem, da bomo lahko imeli letos opero, kakršne še nismo imeli, ako bo tudi občinstvo s svojim pogostim posetom vspejubljalo operno osobje k resnemu delu, intendantci pa zmanjšalo materialno skrb. Režiser obeh oper, g. Ránek je obeh predstav prav srečno vodil. Prolog nam je dovršeno prednašal in bil v prvem dejanju glumačev dober Tonio; maska Taddea je bila manj povoljna, toliko boljša pa je bila njegova igra. Njegove vrline je občinstvo z obilim aplavzom pohvalilo. Tudi v letošnji sezoni stoji na čelu opere gospod Benišek, ki je prav tako spretno vodil orkester, kakor tudi zbor in soliste in njemu se imamo zahvaliti, da sta se obe operi tako dobro obnesli, bili občinstvu v slast, pevcem pa v čast. Orkester je bil vseskozi točen in prav dobra opora zboru, kakor tudi solistom, le na nekaterih mestih je bil preglasen tako, da se solistov ni razumelo. Tudi „intermezo“ v „Cavalleriji“ ni prišel do veljave, ker je bil vseskozi premočan. — Zbor je bil v obeh operah dober, na nekaterih mestih, kakor n. pr. v prvem zboru o glumačih, še celo prav dober. Na nekaterih mestih bi pa želeli, da bi zbor nekoliko bolj pazil na vsebino n. pr. v najlepšem zboru Cavallerije „Slava mu, ki vstal je od smrti“. Note so se pele pač popolno, vendar zboru je manjkalo veličastnosti, ki jo zahteva cerkveni duh. Povdarjati pa moramo, da je tudi vsak član zboru po svoji najboljši moči pripomogel operama do popolnega uspeha. — Naravno je, da zbuja naslovna vloga Bajazzo največjo pozornost in občinstvo je z napeto pozornostjo pričakovalo njegovega nastopa ter ga takoj odlikovalo z močnim aplavzom, katerega je v obeh operah pravično zaslužil. Tenorist g. pl. Rezunov, po narodnosti Rus, nas je takoj v prvi kantileni (Cania) prvega dejanja prepričal, da bode s svojo igro, kakor tudi s svojim prednašanjem kos neprelahki nalogi, tako v „Glumačih“, kakor tudi v „Cavalleriji“. Njegova igra je lepa in vsaka kretnja premišljena. V popolni meri je pogodil ljubosumnega in prevaranega Canio, kateremu razjeda bol srce, pa mora občinstvu vendar norčije uganjati. Tudi igra Turiddu je bila prav dobra. Gosp. pl. Rezunov pa tudi ni manj dober pevec in slast mi je poudarjati, da slovenska opera še ni slišala tako dobrega tenorista, niti angažovanega, niti kot gosta. V različnih arijah smo občudovali njegov čist nastavek, zlasti v ariji: „Smeje se bajaco“ je pokazal svojo umetnost. To arijo je pel slovensko, medtem, ko je ostale partije pel v ruščini. Najlepša morda je bila „sicilijana“ in „napitnica“ Cavallerije, v katerih arijah se je g. Rezunov pokazal pravega umetnika v legatu, kakor tudi v portamento in videlo se je, da mu tudi najvišji toni ne delajo nikakih težkoč. Dosegel je s svojim petjem velike uspehe in ponosen sme biti na svoj, od narave prejeti glas, kateri sicer ni junaški, pač pa precej močan lirichen tenor, v vseh legah, v višini, kakor tudi v nižini je enako lep in zaokrožen, v piano ne manj lepo zvoneč kot v forte. G. Rezunovu želimo, da se pri nas udomači in prepričal se bode, da zna naše občinstvo vse vrline svojih pevcev spoštovati. — Gosp. tenoristu je bila v obeh operah lepa družica ga. Skalo va, naša priljubljena pevka iz prejšnjih sezon. Nedde in Columbine si skoraj boljše ne moremo misliti, niti v igri, niti v petju. V glumačih se je zlasti odlikovala v krasnem duetu s Silvijo in ne manj v sklepem duetu z bajacom. Manj dobro je pogodila Santuzzo. — V obeh operah je imel manjšo vlogo g. Ouřednik, ki si je v glumačih dal pač nekoliko prestaro masko, sicer je pa tudi včeraj, kakor vedno s svojim ljubkim glasom in premišljeno igro dosegel popoln uspeh. Pohvalno imamo omeniti tudi g. Zacha, ki je bil v igri in petju dober; tudi gospodični Prochazkova (Lola) in Reiso va (Lucija) sta se potrudili in zaslužita priznanje; njih vloge so bile premajhne, da bi mogli napraviti o njih pravično sodbo. Končno moram še občinstvo zahvaliti, ki se je samo enkrat spozabilo ter med dejanjem aplavdiralo. — P.

— **Ustanovni občni zbor bolniške blagajne** mojstrov dežele zveze kranjskih obrtnih zadrug se je vršil v četrtek dne 27. septembra v dvorani hotel „Ilirija“ ob navzoč-

nosti precejšnega števila članov in zastopnika obrtni oblasti gospoda magistratnega svetnika Ivan Sešeka. Načelnik pripravljalnega odbora g. Eng. Franchetti otvori zborovanje, ter omeni, da je c. kr. deželna vlada pravila z razpisom z dne 1b. julija 1905 št. 13.779 odobrila. Ustanovni občni zbor se pa radi tega ni mogel prej vršiti, ker se je čakalo, da mestni magistrat sklep „deželne zadruge brivcev v Ljubljani“ glede obligativnega pristopa odobri. Dalje pojasni posamezne točke pravil bolniške blagajne, na kar se je vršila volitev odbora. V načelstvo so bili izvoljeni sledeči gospodje: Fetič-Frankheim Otto, Derganc Albert, Zupan Franc, Dinter Dragotin, Jurman Rudolf, Kosce Ivan, Gregor Valentin in Franchetti Engelbert. V nadzorovalni odbor: gg. Vlahovič Ignac, Podkrajšek Matko in Jankovič Ivan. V razsodniški odbor: gg. Sopčič Franc, Jelčnik Franc, Primožič Ferdo, Florin Josip in Gradiš Josip. Prispevek za upravne stroške se je določilo za leto 1906 od člana 1 krono. Bolniška blagajna je začela poslovati s 1. oktobrom. Pristop blagajni je naznaniti načelniku pripravljalnega odbora g. Eng. Franchetti, Sodnijske ulice št. 2.

— **Umrli** je danes sanitetni svetnik in bivši železniški zdravnik v Ljubljani gosp. dr. Eisl. Umrli je v Gradcu, kamor je bil šel obiskat svojega brata. Dosegel je starost nad 80 let, a je bil do zadnjega časa zdrav in čil.

— **Divjo mačko je ustrelil** v Žašerjevem revirju loviščni vrhniški lovski družbe gozdarski paznik J a b o b K r a š o v e c, kar se mora imenovati redkost v naših krajih.

— **Ribniški „Sokol“.** Dne 29. septembra t. l. je bilo prvo zborovanje, na katerem so bili izvoljeni v pripravljalni odbor gospodje: Dr. A. Schiffrer, predsednik; F. Burger, podpredsednik; A. Spende, tajnik; D. Betriani, blagajnik, in odborniki: I. Arko, A. Juvanc, I. Lovšin ml. in Andrej Podboj. Zanimanje za novo društvo je v celi Ribnici zelo veliko ter je njegov obstanek zagotovljen.

— **Nove šole.** Da se sežida nova šola v Muljavi pri Višnji gori, bo komisijonalna obravnava na licu mesta 15. t. m. ob 10. uri dopoldne, 16. t. mes. ob desetih dopoldne bo istotako komisijonalna razprava v Polici pri Višnji gori zaradi razširjenja ondote šole.

— **Napden orožnik.** Dne 30. septembra ponoči so napadli fantje iz Tomazje vasi pri Beli cerkvi tamkaj patrolujočega orožnika Ivana Broliha ter ga kamenjali. Ker le niso odnehali in ko je bil orožnik dvakrat s kamenjem zadet in lahko poškodovan na glavi, je bil primoran streljati. Florijan Mehak iz rečene vasi je bil skozi obe dve nogi prestreljen. Šest fantov je bilo isti dan aretovanih, šest se jih je drugi dan samih prijavilo sodnji. Mehak se nahaja sedaj v bolnišnici v Kandiji.

— **„Gelobt sei Jesus Kristus“**, tako pozdravljajo mlade deklice iz vasi okoli Novega mesta tuje in kar je še bolj čudno, tudi poznane domačine. Če prašaš te deklice, kam hodijo v šolo, dobiš odgovor v samostansko šolo (ali pa k nunam) v Šmihel. Da se dresira šolska mladina, ki obiskuje samostanske šole, tako, da rabi nabožen pozdrav, je umevno, in da se proučeva v šoli nemščina, sicer ni koristno, ali proti temu se ne da nič ukreniti. Odločno pa se mora obsojati, da se slovenskim otrokom vsiljuje uporaba nemškega pozdrava, pa bodi že „Guten Tag“ ali „Gelobt sei Jesus Kristus“. Proti temu je „Narod“ že odločno postopal, pa se je od druge strani hotelo vtajiti, da ni res, in zelo radovedni smo, kdo bo imel to pot predrznost resnico tajiti.

— **Napadena žandarmerijska patrulja.** V nedeljo je bilo v Tomazji vasi, občina Bela cerkev pri Novem mestu cerkveno žegnanje. Domači fantje so na vse jutro začeli streljati s topiči, ne da bi imeli za to potrebno oblastveno dovoljenje. Ko je prišla žandarmerijska patrulja iz Bele cerkve in prepovedala streljati, so jo napadli fantje s kamenjem. Orožniki so nato ustrelili proti napadalcem, od katerih je bil eden ustreljen v ledja.

— **Bogat lovski plen.** Ko je 30. pr. m. novomeška lovška družba lovila pri Čezni vasi, je padlo na 10 strelcev 7 zajcev in 2 srni.

— **Vinski semenj v Krškem.** Prvi letošnji jesenski vinski semenj za krški in sosednji spodnještajski okraj bo v Krškem v soboto, dne 3. novembra ob 9. uri dopoldne. Kdor bo takrat kupil vino, je bo še lahko pred sv. Martinom spravil v mesto, kar je glede daca precejšnje važnosti. Ker se ob takih prilikah zlasti na tem semnju navadno sklepajo dobre obojestransko zadovoljive kupčije, opozarjamo naše vinogradnike, gostilničarje in vinotržce že sedaj na ta semenj.

— **Pri iskanju ponarejenih** ...

Dobravi pri Trebnjem, kjer je doma Martin Grm, ki je bil pred kratkim aretovan zaradi razširjenja falsifikatov, vse polno takega ponarejenega denarja pri raznih kmetih. Aretovanih je več oseb.

— **„Sokol“ v Idriji** naznanja, da se počenši 1. t. m. vrši telovadba po sledečem redu: člani v ponedeljek, sredo in petek od 1/2—10 ure zvečer, naraščaj v četrtek in saboto od 6—7 ure zvečer, dijaki v sredo od 6—7 ure zvečer in v nedeljo od 1/2—11 ure dopoldne obrtniški vajenci v nedeljo popoldne, od 1/2—3 ure in ženski oddelek v ponedeljek in petek od 6—1/2 ure zvečer. Na zdar!

— **Iz Tržiča** je došlo vprašanje: Kaj je z ondotinim „Narodnim domom“? Ali je zadeva zaspala?

— **V Toplicah pri Zagorju** je danes umrl g. Josip Moder, pekovski mojster in posestnik. Pokojnik je bil zvest pristaš napredne stranke in dolgoletni naročnik našega lista. Pogreb bo v petek dopoldne. Vrlemu možu bodi blag spomin!

— **Elektrarno si postavi** trboveljska premogokopna družba pri prometovniku v Zagorju in so s predledi že pričeli.

— **Celjski župan vitez Jabornegg — kranjski „Nemec“** ter privandran Prus Westen, imejitelj tovarne za kovinasto posodo v Gabrju pri Celju, sta hotela sistirati občinske volitve za celjsko okolico, ki so se pričele 1. oktobra t. l. — Po njiju izjavi baje niso bili volili pravilno uvrščeni glede davščine in tudi razglas volitev je bil premalo časa, oziroma prepozno javno znan. Seveda se je to izkazalo kot neosnovano in politična oblast ni našla povoda, ugoditi želji označenih čuvajev „nemštva“ v celjski okolici!

— **Slovensko deško okoliško šolo v Celju** obiskuje ob pričetku tekočega šol. leta blizo 400 dečkov. Vidi se, da te šole še ne bode tako hitro konec, kakor bi gotovi sloji to tolikanj srčno želeli!

— **Umrli** je v Slov. Bistrici grofica Tereza Attems, rojena grofica O' Donell.

— **Nevaren vlomilec aretovan.** Poročali smo, da sta dva neznanca v Mariboru pri kegljanju obrala nekega trgovskega potnika za 700 K. Izmed neznanecv so enega prijeli. Rekel je, da se piše Hanobl, a so spoznali v njem jako nevarnega vlomilca Franca Pašerneka, ki je v družbi z vlomilecem Jurčem in Zotterjem bil več let strah srednje Štajerske, ker je izvršil zelo predrzne vlome in obiral pri igrah kmete in vsakogar, kdor se je dal goljufati.

— **Prodaja svežih fig v Gorici** je prepovedana. Nekateri hočejo vedeti, da se jih je županov sin preveč najedel in da so mu škodovali. Na trg prinešene fige so bile že precej gnile.

— **Gos, ki ima štiri peruti**, je kupil gostilničar Gorjanec na Kornju na Goriškem.

— **Napaden in ranjen.** Ko se je v četrtek 42letni Josip Šavli iz Selišča na Tolminkem ponoči peljal v Gorico in dremal na vozu, sta ga na Solskanski cesti pod železniškim mostom napadla dva neznanca, ga potegnili z voza in ga pretepla, da je bil ves v ranah. Nato sta zbežala. Dobro, da je za Šavlijem privozil drug voznik, ki mu je pomagal na voz. Policija išče napadalca.

— **Roparski napad.** Alojzija Slokoviča so v Trstu napadli trije neznanci. Dočim sta ga dva držala, mu je tretji preiskoval žepa. Ker so ljudje priskočili zraven, so denarja željni neznanci zbežali. Enega so prijeli.

— **Grozno ožgana** je 66letna Ana Vrabec, ki ji je v Trstu padla svetilka na tla in se je goreč petrolej prijel njene obleke. Da ni bilo njene zeta, bila bi ženska našla smrt v plamenih. Ožgana je po rokah, obrazu, prsih in hrbtu. Prepeljali so jo v bolnico.

— **Z veselice v smrt.** V nedeljo je bila v Dekaniji v Istri veselica, katere se je udeležil tudi 33letni Josip Veljak iz Spodnjih Škofij. Ko se je ponoči na vozu z mnogimi drugimi vračal domov, padel je med konje in voz, ko je hotel na nekem klancu zavreti voz. Nihče ni tega zapazil. Konja sta ga vlekla kakih 20 metrov daleč. Ko so zapazili nesrečo, je bil Veljak že mrtev. Zapustil je 4 majhne otročiče.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvorca v Ameriko 160 Slovencev, 40 Hrvatov, 60 Macedoncev in 20 Črnogorcev. 50 Hrvatov je šlo v Heb, 25 v Inomost, 30 pa v Linc. Na Dunaj se je odpeljalo 60 Kočevarjev.

— **Ljubljanski soket** na lok koncertuje danes zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

— **Izgubljene in najdene roči.** Šolska učenka Ivana Osoljeva je izgubila v žepnem robcu zavitih 5 K. — Natakarcia Pavla Kališnikova je izgubila črn ženski pas, vreden 7 K. — Ga. Marija Terbukovčeva je izgu-

bila zlato žensko uro z zlato kratko verižico. Ura je imela vrezani črki M. T.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi danes zvečer v „Meščanski pivarni“ (Rasberger) Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Župnik — krivoprišežnik.

Danes dopoldne se je nadaljevala razprava proti izanskemu župniku dr. Ivanu Mauringu, tožen-mu radi hudodelstva goljufije, storjenega s krivim pričevanjem pod prisego.

Državno pravdnštvo je obtožilo dr. Mauringa sledečega:

Dr. Mauring je v kazenski zadevi proti Janezu Šviglju iz Bresta zaradi hudodelstva goljufije dne 24. marca 1903 pri deželni sodnji v Ljubljani kot priča zaslišan vedoma in nalašč po krivem pričal, da mu je imenovani pobotano vsoto 40 K za škodo, povzročeno podružni cerkvi sv. Andreja v Brestu po v računih o gospodarstvu z njenim premoženjem za l. 1899.—1902. imel prenizko zaračunjenih prejemkih (na zakupnini za podružni cerkvi lastne travnike) plačal nekaj dni po 7. februarju 1903, in da je on (dr. Mauring) to vsoto naložil v hranilnici — ter je s tem zakrivil hudodelstvo goljufije po §§ 197., 199. a kaz. zakona, kaznjivo po § 202. kaz. zak.

Prva obravnava se je vršila 19. maja t. l. in se je preložila, da se zaslisi ona priča, ki je vodil takrat izansko hranilnico, ko je Mauring vlagal vanjo denar; to je kaplan Plahutnik, ki je zdaj v Ribnici. Tudi se je sklenilo, da se k razpravi pokličejo zvedenci, ki bodo pregledali pravilnost vpisa dotične knjižice, ker so sodniki našli v njej nebroj napak in pomot ter pisavo z dvojnimi črtilom.

Današnji razpravi je predsedoval podpredsednik deželnega sodišča g. Pašk, votantje pa so bili gg. deželnosodna svetnika Potrat in dr. Travner ter deželnosodni tajnik dr. pl. Kočevar. Državno pravdnštvo je zastopal g. dr. Rogina, obtoženca pa odvetnik g. Vencajz.

Obtoženca danes ni bilo k razpravi, ker je tako nervozen (verjamemo!), da se mora lečiti v sanatoriju Schweizerhof pri Gradcu, o čimer predloži zagovornik zdravniško pričeval.

Prebrale so se najprej obtožnica, žandarmerijska ovadba in razne in različne izpovedbe Mauringove.

Po zadnji razpravi je bil dr. Mauring zaslišan dne 7. julija; takrat je izpovedal, da ne ve, kdo je v vložni knjižici izanske hranilnice falzificiral datum, ki je bil glasom glavne knjige prej vpisan kot 4. januar 1903, falzificiran pa v 14. februar 1903. To vložno knjižico je Mauring glasom njegove izpovedbe našel med drugimi zavrnjenimi knjižicami.

Nato so se zaslislale priče.

Priča Janez Švigelj je bil cerkveni ključar podružnice v Brestu in je polagal račune o gospodarstvu z njenim premoženjem. Zakupnino od cerkvenih travnikov je do leta 1899. pobral Matija Perme, ki je pa mesto letnih 44 K odrajtalo samo po 32 K 72 vin., 9 K 28 vin. pa si je pridržal za trud. Ko je Perme umrl l. 1899., je delal Švigelj kot on. Ko se je pa leta 1903. dognalo, da to ni pravilno, je moral Švigelj dr. Mauringu plačati primanjkljaj za 4 leta; ta primanjkljaj je pa Mauring pridržal zase. Ko so se vsled tega primanjkljaja vršile pri deželnem sodišču v Ljubljani uvodne poizvedbe proti Šviglju, je bil zaslišan dr. Mauring kot priča 24. marca 1903 in izjavil, da mu je Švigelj s svoto 40 K plačal nekaj dni po 7. februarju 1903 ves primanjkljaj za pretekla 4 leta in da je ta denar naložil v izansko hranilnico. Poizvedbe so se proti Šviglju zdaj ustavile. Ko so se pa septembra 1905 pri drž. pravdnštvu v Ljubljani ovadile nove nerednosti in nepravilnosti pri polaganju računov o gospodarstvu s premoženjem podružnih cerkev v Brestu in Strahomerju je dr. Mauring kot osumljenec izjavil 29. septembra na vprašanje, kje da je zaračunal gori omenjeni od Šviglja vplačani znesek 40 K, da od Šviglja še ni dobil tega zneska in se izgovarjal, ko se mu je očitala njegova izpovedba z dne 24. marca 1903, da se ne spominja, da bi tako govoril in da je le toliko hotel reči, da bo naložil kapital v hranilnico, ako mu bo Švigelj plačal. Švigelj pa da mu še do tega dne ni ničesar plačal, terjal ga pa on tudi ni. Švigelj izpove, da je dal Mauringu svoj čas sod vina 112 litrov, s čimer bi naj bil imenovan primanjkljaj poplačan, Mauring mu je pa dejal, da bo že sam uredil vso stvar. Priča je 40 K moral potem plačati, in sicer jih je poslal knezoškofjskemu ordinarijatu, ker jih tomišelski župnik Knific ni hotel sprejeti. Mauring mu je plačal vino šele po zadnji razpravi. Predzadnje nedeljo je obtoženec še maševal in pridigoval doma na Igu.

Priča Franc Lenarčič je bil od leta 1900 ključar podružnice v Brestu in je začetkom l. 1904., ko se je sestavil račun za l. 1903., župnika dr. Mauringa vprašal, kje da je onih 40 K, katere je Janez Švigelj obljubil cerkvi povrniti, nakar je župnik odgovoril, da je Švigelj ta denar že odplačal, ter na vprašanje, kje da je denar, pristavil, da ga je naložil v hranilnici. Ko je potem Lenarčič vprašal, kje da je dotična knjižica, je prišel župnik v zadrego in dejal, da jo ima v varstvu kaplan, ki vodi posojilnico Izansko. Na to se je Lenarčič odločil, da gre naravnost h kaplanu, ker mora videti knjižico, ko je pa odprl vrata, da odide, se oglasi župnik, češ, da kaplana ni doma, ker je šel obhajati. Povabil je potem Lenarčiča, da naj pride prihodnji terek, da vidi takrat knjižico. V terek je Lenarčič res prišel k župniku, ki se ga je vidno prestrašil in vprašal, po kaj da je prišel, in, ko je Lenarčič odgovoril, da bi rad videl dotično hranilnično knjižico, rekel, da je že vse v redu in da nikamor ni treba hoditi. Vprašal je potem Lenarčiča, zakaj da je Šviglju nasproten, in ko je Lenarčič odgovoril, da Šviglju ni sovražnik, da pa hoče, da podaja poštene račune, omenil: „Jaz sem ga izgovoril, da ni bil zaprt, ako ga ne bi bil jaz izgovoril, bi bil prišel Švigelj za 3 leta v kriminal“, ter potem še pristavil: „Veš, mi moramo vsi skupaj držati. Ti si tudi pri občini za moža, in če bi se primerno kaj takega pri vaših odbornikih, morate tudi vsi skupaj držati.“

Ribniški kaplan Ivan Plahutnik je bil blagajnik izanske hranilnice takrat, ko je baje Mauring vložil 40 K vanjo. Povedal je, da se knjižice izdajajo po vrsti po številkah in da je datum 4. januarja 1903 popravljn v 14. februarja 1903. Mauring je bil splošno pozabljiv in včasih ni vedel, kaj je govoril. (Kriva je bila tega seveda pijaka!)

Sedanji izanski kaplan Martin Drolec o knjižici ne ve ničesar. Ve, da sta nekoč z župnikom iskala hranilno knjižico, a kdaj, se ne more spomniti. V hranilnici je ni bilo, ampak jo je Mauring imel sam med starimi zavrnjenimi knjižicami. Obtoženec je zelo nervozen in ima močne živčne napade, da je hotel priča iti že večkrat po zdravniku. Dnevnik hranilnice je izginil in ga ni bilo mogoče nikjer dobiti.

Kaplan Plahutnik pove, da je straco in blagajniško knjigo izročil revizorju Zupančiču.

Drolec izpove, da je imel Mauring kot član nadzorstva vedno pristop v hranilnico in h knjigam.

Franc Finžgar, župnik v Želimljah pozna Mauringa že 4 leta in ve, da je zlasti zadnji čas zelo nervozen in razburljiv. Priča meni, da si Mauring domišlja, da ga vse preganja. Pričo je pred tremi leti nagual z barabo in propalico in ga vrgel čez prag, ker je kaplanu nekaj svetoval.

Zdravnik dr. Höglar je letos po zadnji obravnavi preiskal toženca in je izjavil danes, da je videti zelo nervozen.

Župan iz Vrbljenj, Martin Furlan pove, da je Mauring silno hude jeze in takoj ves razkačen. Ako sta se kdaj pogovarjala, da bo kaj naredil, je Mauring navadno pozabil storiti obljubljen.

Ivana Štrumbelj iz Igaje Mauring že vrgel od mize. Pri plačilu je bil Mauring navadno pozabljiv.

Nato se je prečitala izpovedba Jožefa Šiške, ravnatelja knezoškofjske ordinarijatske pisarne, ki je sprejel denar Šviglja.

Prebral se je potem zapisnik, ki staga zapisala zvedenca Peruzzi in Skušek in ki sta dognala zmešnjave v knjigah. Datum 14. februarja 1903 je v vložni knjižici brez dvoma falzificiran. Da je to res, pričuje že dejstvo, da so se obresti pri dvigovanju kapitala računale od 4. januarja 1903, to je za en mesec več, kot če bi bil ležal samo od 14. februarja 1903.

Nato so se prebrale predkazni Mauringove. Teh ni nič manj kot devet.

Zagovornik Vencajz se je silno trudil dokazati, da je Mauring iz same pozablivosti po krivem pričal. Zato je že zadnjič predlagal, naj se rekvirirajo spisi neke civilne pravde, kjer je bil Mauring tožen. Sodišče se pa iz teh spisov ni moglo prepričati, kar je odvetnik Vencajz tako zelo želel.

Županstvo na Igu je izdalo o Mauringu spričevalo, da ne more o njem nič dobrega poročati, pač pa veliko slabega. Škodoželjen je, v fari je povzročil obilno sovraštva in prepira. Smatrati se ga ne more za posebno zaupljivega in zanesljivega. Tudi ima nezakonskega otroka. (Da jih le ni več!)

To spričevalo je zagovornika

Vencajza zelo pogrelo in predlagal je, da se prebero spričevala drugih županstev, ki spadajo pod faro izansko. Tudi se naj prebere izpoved kanonika Sušnika, kar vse predloži govornik sodišču. Predlaga nadalje, da se o Mauringovi bolzani zasliši dr. Dolšak in če bi še to ne zadostovalo, naj ga preiščejo zvedenci-psihiatra.

Prvima predlogoma se je ugodilo, zadnjima pa ne, ker da je bilo duševno stanje Mauringovo 24. marca 1903 zmešano, se zdaj ne da dognati.

Spričevala županstev Ig-Studenec, Iška vas, Iška Loka in Želimelj imela so namen, predstaviti Mauringa kot vsestransko delavnega, skrbnega moža, ki je vnet za blagor faranov, kot ljudomilega, skromnega, prijaznega, priljubljene, mnogozasluznega zlasti na prižnici in spovednici in vzglednega duhovnika. Koliko je o teh dobrihlastnostih resnice, govore Mauringova dejstva!

Izpovedba kanonika Sušnika, ki je bil dekan za ljubljansko okolico, poudarja, da je Mauring postopal nekorektno, ko je imel opraviti s cerkvenim denarjem.

Nato je povzel besedo državni pravdnik, ki je v izbornem govoru poudarjal in dokazal na podlagi izpovedb prič, da je Mauring 24. marca 1903 res vedoma in nalašč pričal po krivem. **Da je falzificiral hranilno knjižico**, si je nadel nov madež, ker je s falzificirano knjižico hotel dokazati svojo nedolžnost. Ker so podani vsi znaki hudodelstva goljufije, predlaga govornik, da se obtoženec kaznuje po postavi.

Zagovornik Vencajz je skušal dokazati, da je Mauring nedolžen kot angelj, a je bil precej neroden v svojem zagovoru, čemur se ni čuditi, ker je bilo vsakemu jasno, da je Mauring res pričal po krivem.

Ko je še državni pravdnik odgovarjal na Venzajzov zagovor, je razsodilo sodišče po kratkem posvetoivanju:

Ižanski župnik dr. Ivan Mauring je **kriv hudodelstva goljufije, s tem da je 24. marca 1903 vedoma in nalašč po krivem pričal in se obsodi na 2 meseca težke ječe ter v stroške kazenskega postopanja.** V razlogih se je sodišče opiralo zlasti na pričevanje Lenarčičovo ter izjavilo, da je Mauring ali sam falzificiral datum v hranilni knjižici ali pa kakod drugo po njegovem povelju. Kot obteževalno pri odmeri kazni se je smatrala okolnost, da bi moral Mauring kot duhovnik dajati dober zgled.

Zagovornik je prijavil ničnost proti razsodbi.

Telefonska in urložjavna poročila.

Dunaj. 3. oktobra. Odsek za volilno reformo nadaljuje danes razpravo o Tollingerjevem predlogu, naj se uvede pluralitetna volilna pravica. Govoril je tudi dr. Tavčar, ki je izjavil, da bo glasoval za Tollingerjev predlog, a ne ker se ž njim strinja, nego da demonstrira proti krivičnosti načrta, ki se hoče uveljaviti. Tudi poljski poslanec Pastor je govoril za ta predlog. Proti so govorili Choc, Vogler in Löcker. Ministrski predsednik Beck se je izrekel zoper pluralitetno volilno pravico, češ, vlada bi se le udala temu predlogu, če se zanj izreko vse stranke. Razprava se nadaljuje. Glasovanje bo še danes. Izid glasovanja je docela negotov.

Dunaj. 3. oktobra. [Proračunski odsek se snide jutri zvečer. Na razpravo pride poročilo o reorganizaciji komisije za kontrolo drž. dolgov.

Praga. 3. oktobra. Cesar pride 3. novembra sem.

Zagreb. 3. oktobra. Deželna vlada namerava na vseučilišču ustanoviti stolico za avstrijsko drž. pravo in avstrijski civilni proces, da bi bili absolutentje zagrebškega vseučilišča ravni absolventom avstrijskih vseučilišč.

Budimpešta. 3. oktobra. Otvoritev delegacijskega zasedanja je določena na dan 27. t. m. Cesar otvori zasedanje sam s prestolnim govorom.

Berolin. 3. oktobra. Odstop ministra P o d b i e l s k e g a se smatra kot gotov, češ, če ne odstopi pred 13. t. m., kateri dan se snide drž. zbor, mora pasti drž. kancelar.

Listnica uredništva.

Gosp. Anton Carli, notarski kandidat v Senožetah: Potujemo vam, da niste v nobeni zvezi s bankom „Črtice iz Senožet“ v št. 223. „Slov. Naroda“.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega „Mollovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna skatljica 2 K. Po poštnem po vzetju razpošilja ta prasek vsak dan lekar nar. A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, raznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 31 14

Proti prahanjem, luskina in izpadanju las

deluje najboljšje priznane
Tanno-chinid tuktura
za lase

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani
cesta št. 1
poleg novo
čezčefovga
49 39

Bor.

Ljubi.

Kreditna banka v

Uradni kurzi dun. borze 3. okt.

Maloobsejni papirji	Dinar	Denar
4 1/2% majska renta	98.85	99.00
4 1/2% srebrna renta	100.15	100.35
4 1/2% avstr. krona renta	99.10	99.30
4 1/2% zlata	116.55	116.75
4 1/2% ogrska krona renta	94.95	95.15
4 1/2% zlata	112.50	112.70
4 1/2% posojilo dež. Kranjske	98.60	98.80
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100.50	101.50
4 1/2% posojilo mesta Zadar	99.30	100.30
4 1/2% bos.-herc. železniško	100.05	101.05
4 1/2% posojilo 1902	99.25	99.75
4 1/2% češka dež. banka k. o.	98.85	99.45
4 1/2% z. o.		
4 1/2% zast. pisma gal. dež.	100.10	101.10
4 1/2% hipotečne banke		
4 1/2% pešt. kom. k. o.	105.00	106.00
4 1/2% pr.		
4 1/2% zast. pisma innerst.	100.20	106.70
4 1/2% hranilnice		
4 1/2% zast. pisma ogr. centr.	100.00	100.30
4 1/2% dež. hranilnice	100.00	100.30
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.		
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice	100.00	101.00
4 1/2% obl. češke ind. banke	100.00	101.00
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100.00
4 1/2% prior. dolenskih želez.	99.50	100.00
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/2%	316.65	318.65
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100.00	100.80
Srečke		
3rečke od l. 1860%	215.00	220.00
od l. 1864	275.00	277.00
tiške	152.85	154.85
zem. kred. I. emisije	280.00	288.00
II.	288.00	295.00
ogrške hip. banke	258.00	266.50
srbške a frs. 100-	97.00	105.00
turške	161.75	162.75
Basilika	21.70	23.70
Kreditne	453.00	464.00
Inomoške	78.00	83.00
Krakovske	85.00	92.00
Ljubljanske	65.60	62.50
Avstr. rdeč. križa	48.00	50.00
Ogr.	28.75	30.25
Rudolfove	55.00	60.00
Salcburske	70.00	76.00
Dunajske kom.	160.85	161.85
Delnice		
Južne železnice	182.50	183.50
Državne železnice	683.50	684.50
Avstr.-ogrške bančne deln.	1762.00	1772.00
Avstr. kreditne banke	674.25	675.25
Ogrske	811.50	812.50
Zivnostenske	242.00	242.50
Premogokop v Mostu (Brux)	714.00	717.00
Alpanske montan	6.00	607.00
Praške žel. ind. dr.	2800.00	2812.00
Rima-Muranyi	579.50	580.50
Trboveljske prem. družbe	290.00	294.00
Avstr. orožne tovr. družbe	581.00	583.00
Češke sladkorne družbe	160.00	160.50
Valute		
C. kr. cekin	11.35	11.39
20 franki	19.11	19.14
20 marke	23.48	23.53
50 franki	23.98	24.06
100 franki	117.45	117.65
Laški bankovci	95.45	95.65
Rubliji	252.50	253.25
Dolarji	4.84	5.00

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 3. oktobra 1906.

Termin.	za	50 kg K	7-12
Pšenica za oktober	50	6	16
Rž	50	6	16
Koruza	50	5	01
Oves	50	6	94

Ekspoz. 5 vin. višje.

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 06-2. Srednji tlač 786.0 mm

Efektiv.

5 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Litka nad morjem 062. Srednji srčni tlak 786.0 mm

OKTOBER	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2. 9.	sv.	739.3	10.4	sl. jug	jasno
3. 7.	sv.	736.0	7.4	sl. svzhod	oblačno
2. 2.	pop.	734.3	14.1	sl. zahod	oblačno

Srednja včerašnja temperatura: 11.0°, nor-

Srednja večerajšnja temperatura: 11.0°, normalno: 12.6°. — Padavina v mm 0.0

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, gospod

Josip Moder
pekovski mojster

v starosti 63 let danes preminul. Pogreb predraga ranjkega se vrši v petek, dne 5. oktobra t. l. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Bodi mu blag spomin!

Zagorje ob Savi, 3. okt. 1906.

Ivana Moder, soproga. — Josip, Srečko, Lavoslav in Vekoslav sinovi. — Vekoslava, Hermina, Josipina in Helena hčerke.

Gostilna

v Ljubljani se odda v najem.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Preklic.

Podpisana Ana Saje preklicujem kot izmišljeno neregularno vse, kar sem govorila o gospodu Danileu Battelino, staveniku v Spodnji Šiški.

V Ljubljani, dne 3. okt. 1906.

3567 Ana Saje.

Danes, dne 3. oktobra t. l. v „Narodni kavarni“

KONCERT
sesteta na lok.
Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

K mnogoštevilnemu obisku vabi

Fran Krapež,
kavarnar.

3568

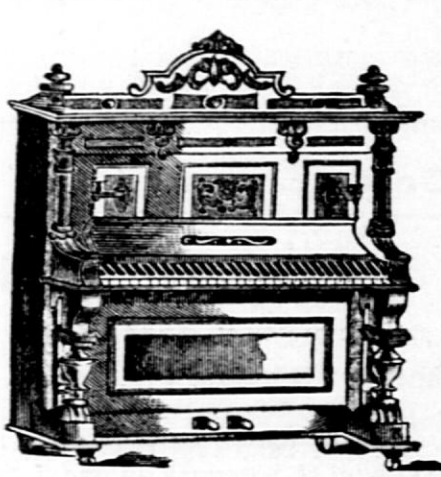
Na svetovni razstavi v St. Louis 1904 najvišja odlika „Grand Prix“

Globus
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo kviusko čistilo

1 13 1397 5

Prva Kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani
Rimska cesta št. 2. Hilserjeve ulice št. 5.

WARBINER
EK-ovi
piani so
neprekosljivi

Prepričajte se osebno.

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, elektriški. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi naposodo. Poprave, uglaševanja se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene, 5letna garancija.

2159 34

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU. Akcijski kapital K 2.000.000.—. Rezervni zaklad K 200.000.—. Podružnica v SPLJETU. Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga. 3—113 Promet s čeki in nakaznicami.

Nizke cene
1082

Alfred Fränkel
komanditna družba

prodaja izdelke najpomembnejše tvornice za čevlje v monarhiji. Posebno priporočljivo.

100 lastnih prodajalnih zalog

Moški
šifljjetni
trpežni 2 gld.
90 kr.

Bogata izbora

Damski
šifljjetni 2 gld.
močni 60 kr.

Damski
čevlji 2 gld.
na trakove iz rjav. uenja 90 kr.

Moški
čevlji 3 gld.
na trakove močni 25 kr.

Moški
čevlji 4 gld.
na trakove usnje box. 50 kr.

Izvrstna prilježnost

Damski
čevlji 3 gld.
na gumbe črni 25 kr.

Otroški in dekliški
čevlji na trakove iz močnega usnja od naprej.

Moški
čevlji 5 gld.
na trakove, chevreau, go-dyear, šivani 75 kr.

Damski
čevlji 5 gld.
na trakove, eleg. in lični go-dyear, šiv. 50 kr.

Dobra kakovost

Otroški in dekliški
čevlji na gumbe iz črnega ali rjavega usnja od naprej.

Filijalka:
v Ljubljani, Špitalske ulice 9.

Zastopnica:
Josipina Herrisch

so podlaga naših uspehov.

posredovalec

ki bi prodal prekrasno ležečo graščino v bližini mesta, s hmeljem in vodno močjo. — Več pod „Vermittler“ Celje, poste restante. 3563—1

Blagajničarka

z dobrimi izpričevaji, v starosti okoli 30 let, se sprejme.

Vprašanja sprejema upravništvo „Slov. Naroda“. 3560—1

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni

HIŠI

Več se izve pri lastniku na Trnovskem pristanu št. 14. 1633—23

Po najvišjih cenah kupuje in plačuje

lepe bele suhe gobe, češminjevo zrnje ali češminjeve jagode, divji kostanj, bukov žir ali bukvice, hrastov svež želod in smrekove storže

firma Leuz
v Ljubljani

pri novem Fran Josipovem mostu.

P. n.

Ker vkljub vsemu trudu ne dobim za svojo trgovino kupca, popolen razpust pa blago preveč spravi ob vrednost in bi to značilo zame veliko izgubo, sem primoran, svojo zalogo zopet povečati in spopolniti.

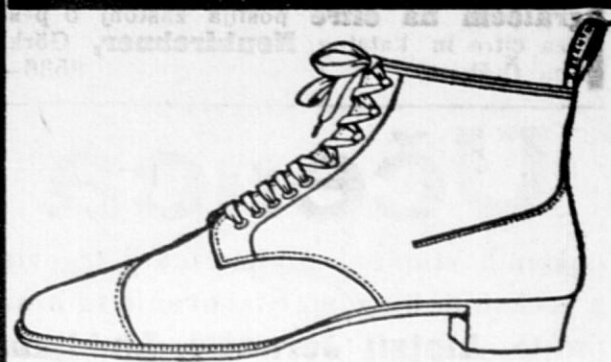
Od danes naprej bom imel torej v zalogi zopet vse novosti uhanov, brošk, zapestnic, verižic, prstanov, srebrnino in kitajsko srebrnino, dalje jedilno opravo po najnižjih cenah.

Vsako delo na novo, vsako popravilo, vsako graviranje se izvrši hitro in ceno.

Proseč. cenj. občinstvo, naj se me ob potrebnostih spominja, znamenjam z odličnim spoštovanjem 3353—6

A. Wagenpfeil

zapriseženi sodni in zapuščinski cenilec.

„Derby“
Pred. št. 373. Boxealf z močnimi podplati K 13—
433. Lakovina 15-50

„Schick“
Pred. št. 690. Irhovina s šiv. podplati K 6—
720. Lakovina 6-30

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem Fran Szantner

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

dobavlja kakor znano

najboljše če lje.

Zunanja naročila proti povzetju.
Pri naročitih zadostuje pred. šte. 2120-18
Nepriležni izdelki se zamenjajo.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Pred. št. 1148. Chevrete a polkoutes podpet.
šiv. podpl. K 9— Pred. št. 1149. Franc.
Chevreteaux, St. Louis XV. podpetki K 12—

Pred. št. 553. Sabahid K 10-50
567. Ia Boxealf 13—
610. Lakovina 12—

Knjižna novost:

Ljudmila Poljanec Poezije.

V tej lično opremljeni knjižici je izšla zbirka poezij pesnice, ki jo je poznalo doslej občinstvo pod pseudonimom Nataša kot odlično sodrudnico slov. leposlovnih listov, zlasti „Ljubljanskega Zvona“. Mehka lirika, polna globoko čustva, se bo s svojim mehkim elegičnim tonom brez dvoma prikupila vsakemu čitatelju. — Priporočamo jo posebno slov. naobraženemu žensstvu. 54 93

Cena broš. K 2—, po pošti K 2-10, eleg. vez. K 3—, po pošti K 3-10.

Založništvo L. SCHWENTNER v Ljubljani.

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade.

C. kr. avstrijska vlada je v varnost avstrijskih zavarovancev priznala

K 33,743.421-70.

Izvod iz poročila glavne skupščine dne 17. maja 1906 v Londonu.

1. Splošni prejemki za l. 1905	K 32,677. 80—
2. Splošna aktiva dne 31. dec. 1905	223,817 069—
3. Izplačane police	515,093 054—
4. Splošni presežek dne 31. dec. 1905	7,223,290—

Poraba presežka:

Dobiček zavarovancem	K 5,295 843—
Dividende in obresti	726.575—
Nadaljna rezerva za eventualno znižanje obrestne mere	1,200.872—
K 7,223.290—	

3094-3

Novi tarifi z ngodaimi kombinacijami (zavarovanje življenja pokojnine in otrok) oddaja zastoj in poštne prosto.

Generalno zastopstvo v Ljubljani, na Franc Jožefovi cesti št. 17 pri **GVIDONU ZESCHKO.**

Osebe, ki se hočejo poslužiti svojih dobrih zvez in ki so sposobne za nabiranje zavarovanj v mestu in na kmetih, se takoj nastavijo s stalno plačo in provizijo.

Zidanje rakev

(grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni

stavitelj novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se poizve

v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja

mestnega stavitelja

1561-45 v Ljubljani, Pred škofijo šte. 3.

Knjigovodja

vajen v prvi vrsti nemške korespondence išče se za lesno industrijo. Službo je nastopiti takoj. 3545-2

Ponudbe na **odvetniško pisarno** v Ljubljani, Kongresni trg št. 15.

Večji hotel

išče upraviteljico za oddajanje sob v najem. Zahteva se poznanje hrvaškega odnosno slovenskega in nemškega jezika. Pogoji povoljni Ponudbe z referencijami naj se pošljajo na upravništvo „Slovenskega Naroda.“ 3338-2

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu

tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami, kuhinjo in drugimi pripadki se takoj oddajo po zelo nizki ceni.

Več se poizve v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7, pri št. 3315 17

V najem se odda takoj pri Jese-nicah na Savi okraj Krško na novo urejena 3521-2

kovačnica

po ugodnimi pogoji.

Ker ni konkurence, se bo obrt dobro razvijala.

Ponudbe naj se pošljajo na naslov: **F. M., poste restante Jesenice na Savi, okraj Krško.**

Vino

Jako dobro belo vino, letnik 1905, kakor tudi izvrsten renski rezling iz l. 1904 in 1905 ima poceni na prodaj **vitez pl. Thierry v Sromljah**, okraj Brežice ob Savi.

Vsa natančnejša pojasnila daje

Franz Warlez

v Brežicah.

3519-2

Pozor!

V najem all na račun se odda

večja gostilna

in prodajalna

na Gorenjskem v jako lepem kraju in blizu železniške postaje.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 3539-2

„Pri zlatem čevlju“

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga 40

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpežno blago. — Cene solidne.

Točna postrežba.

Prva zaloga železnine

stavnih potrebščin, cementa, bičja za strop, strešne lepenke, travert, železniških šin itd., mlatilnic, gepelnov, slamoreznic, čistilnic, preš za grozdje in sadje, pump in cevi za vodo in gnoj-nico ter najraznovrstnejše oprave za mlekarne je pri

FR. STUPICA v Ljubljani

na Marije Terezije cesti šte. 1

(zraven „Figovec“) in

na Valvazorjevem trgu šte. 6

(nasproti križevalske cerkve). 2952-8

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Josip Vidmar

izdelovalec dežnikov in solčnikov

naznanja slav. občinstvu, da je otvoril dne 1. oktobra t. l. svojo

glavno prodajalno dežnikov in solčnikov

Pred škofijo št. 19,

obdrži pa svoji dosedanji prodajalni na Starem trgu št. 4 in v Prešernovih ulicah št. 4 kot podružnici. Nahaja se v zalogi vedno najnovejše v to stroko spadajoče blago.

Preobleke in popravila točno in ceno.

3234-3

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-10 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejovice, Praga.

7-17 zjutraj. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevja.

11-30 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.

1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevja.

4-00 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejovice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.

7-08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Kočevja.

7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž.

10-23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

7-09 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža.

8-44 zjutraj. Osební vlak iz Novega mesta, Kočevja.

11-15 predpoldne. Osební vlak iz Gorice c. kr. drž. žel., Trbiža, Celovca, Lince, Prage, Dunaja zahodni kolodvor.

2-32 popoldne. Osební vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja.

4-30 popoldne. Osební vlak iz Selctala Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiža, Gorice c. kr. drž. žel., Trsta c. kr. drž. žel.

8-35 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice Novega mesta, Kočevja.

8-45 zvečer. Osební vlak iz Prage, Lince, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.

11-34 ponoči. Osební vlak iz Pontablja Trbiža, Trsta c. kr. d. žel., Gorice c. kr. d. žel.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.

10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih!)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.

9-55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo v oktobru in le ob nedeljah in praznikih! (Odhodi in dohodi so naznačeni v sredini evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Hamburg-Amerika Linie

Direktni promet z nemškimi poštami i brzoparniki prevažanje oseb v vse dele vseta

osobito na progah

Hamburg-Southampton-New York

Hamburg-Brazilija	Hamburg-Francosko
Hamburg-La Plata	Hamburg-Angleško
Hamburg-Vzhodnja Azija	Hamburg-Centr. Amerika
Hamburg-Afrika	Hamburg-Venezuela
Hamburg-Kanada	Hamburg-Kolumbija
Hamburg-Zahodna Indija	Genova-New York
Hamburg-Mehika	Genova-La Plata
Hamburg-Kuba	Neapol-New York

iz Antverpna na Kanado, Brazilijo, La Plata, Zahodno Indijo, Kubo, Mehiko, Vzhodnjo Azijo;

iz Havra na Brazilijo, Zahodno Indijo, Kubo, Mehiko, Centralno Ameriko;

iz Boulogna na New York, Brazilijo, La Plata.

Parniki Hamburg-Amerika Linie nudijo ob izboru hrani prekrasno priliko za potovanje za potnike v med-krova in v kajtah.

Zabavne in okrepilne vožnje po morju: v Zahodno Indijo; po Sredozem morju; v severne kraje; vožnje v Orient; po Rivieri na semenj v Kiel; v Islandijo na Severni rti in na Špišberge; vožnje v znamenita kopališča; do Egipta.

Natančna pojasnila dajejo tukajšnje družbene agenture i oddetek za osebni promet

Hamburg-Amerika Linie, Hamburg.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah šte. 28.